

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER MECMUASI

YÜZ KIRK İKİNCİ SAYI

ONDÖRDÜNCÜ YIL

15 Haziran 1935

ANKARA

Bu Sayıdaki Yazılar

Türkiye Hilâlihmer Cemiyeti Genel Meclisi 1935 Alelâde Toplantısı
Muharebe Gazlarının Kimya ve Fisyolojisine Bir Bakış
Kızılay Haberleri
Fransızca Kısım

Derç edilmeyen evrak
iade edilmez.

Türkiye

Makale ve iylânlar Ankarada
HİLÂLİAHMER MECMUASI
müdürlüğüne gönderilmelidir.

HilâliahmerMecmuası

ANKARA

Telefon numarası 3922

Türkiye Hilâliahmer Cemiyeti Genel Meclisi 1935

Alelâde toplantısı

28. IV. 1935 Pazar

Açılış saati : 11

Umumî Başkan Sağlık Bakanı Dr. Refik Saydam — Müsaade buyurur-musunuz ? Esas nizamnamemizin 35 inci maddesi genel meclise, başkanlar seçilinciye kadar umumî merkez başkanlarından biri riyaset eder ve nisabı içtimam bulunduğu anlaşılnca genel meclise bir başkan, bir başkan vekili ve iki kâtip seçilir. Ve sonra seçilen başkanlardan biri meclisi açar ve idare eder, diyor. 40 inci madde 33 üncü maddede yazılan üyelerin ellisi hazır olmadıkça genel meclis açılmaz, diyor.

Binaenaleyh müsaade buyurursanız evvelâ yoklama yapacağım. Meclisi umumî azalığına intihab buyrulan azalardan başlıyorum :

Genel Meclise seçilen üyeler

Afyonkarahisar — Afyon Saylavı ve Nafia Vekili Bay Ali Çetinkaya.

Amasya — Amasya Saylavı Bay Nafiz Aktin. Ankara — Bayan Nevber General Kâzım. Ankara Saylavı Bay Mümtaz Ökmen. Antalya — Antalya Saylavı Bay Rasih Kaplan. Aydın — Aydın Saylavlarından Bay Adnan Ertekin. Bay Dr. Mazhar German. Bay Nazmi Topçu. Balıkesir — Balıkesir Saylavı ve Millî Müdafaa Vekili General Kâzım Özalp. Bilecik — Bilecik Saylavı Bay Salih Bozok. Bolu — Konya Saylavı Bayan Behire Bediz. Burdur — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Hıfzıssıhha Şubesinde Dr. Abdürrahim Bayrakal. Bursa — Bursa Saylavlarından Bay Dr. Sadi Konuk. Bay Dr. Galip Kahraman. Çanakkale — Çanakkale Saylavı Bay Ziya Gevher Etili, Bay Cevat Emre. Çankırı — Çankırı Saylavı Bay Ziya Esen, Bay Rifat Ünür. Çoruh — Çoruh Saylavı Bay Ali Zırh. Çorum — Çorum Saylavı Bay İsmet Eker. Denizli — Denizli Saylavı Bay Dr. Hamdi Berkman. Diyaribekir — Diyaribekir Saylavı Bay Zülfü Tigrel. Edirne — Edirne Say-

İlavı Bayan Dr. Fatma Memik. Elâziz — Tokat Saylavı Bay Hürrem Ergün. — Erzurum Saylavı Bay Şükrü Koçak. Erzincan — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Sicil Müdürü Bay Dr. Zihni. Erzurum — Erzurum Saylavı Bay Dr. Fikri Tuzer, Bay Nafi Atuf Kansu. Eskişehir — Eskişehir Saylavlarından Bay Emin Sazak, Bay Osman Işın. Gaziantep — Gaziantep Saylavlarından Bay Ali Kılıç, Bay Nuri Conker. Giresun — Konya Saylavı Bay Kâzım Okay, General İsmet İnönü enstitüsü Müdürü Bay Lutfi. Gümüşane — İktisat Vekâleti mürakip komiseri Bay Nabi Ataç. İçel — İçel Saylavı Bay Fikri Mutlu. Isparta — Nafia Vekâleti Devlet limanları Umum Müdürü Bay Mühendis Musa Kâzım. İzmir — İzmir Saylavlarından Bay Kâmil Dursun, Bay Rahmi Köken, Bay Osman Aksoy, Kütahya Saylavı Bay Dr. Lutfi Kırdar, Avukat Baha Yürük. Kars — Kars Saylavlarından Bay Baha Öngören, Bay Ömer Küntay. Kastamonu — Kastamonu Saylavı Bay Dr. Tevfik Arslan. Kayseri — Kayseri Saylavı Bay Reşit Özsoy. Kırklareli — Kırklareli Saylavı Bay Şevket Ödül. Kırşehir — Kırşehir Saylavı Bay Mehmet Seyfeli. Kocaeli — Kocaeli Saylavı Bay Ragıp Akça. Konya — Konya Saylavı Bay Mustafa Ulusan. Kütahya — Bay Dr. Ali Suha Delibaşı. Malatya — Malatya Saylavı Bay Osman Taner. Manisa — Manisa Saylavı Bay Dr. Saim Uzel. Maraş — Maraş Saylavı Bay Mehmet Erten, Bay Nuri Ural. Mardin — İstanbul Saylavı; Sıhhat ve içtimai muavenet Vekili Bay Dr. Refik Saydam. Muğla — Muğla Saylavı Bay Dr. Hüseyin Avni Ercan. Muş — Muş Saylavı Diş tabibi Bay Şevket Çiloğlu. Niğde — Niğde Saylavı Bay Faik Soylu. Ordu — Ordu Saylavı Bay Dr. Ziya Naki Yaltırım. Samsun — Samsun Saylavlarından Bayan Meliha Ulaş, Bay Dr. Asım Sirel. Seyhan — Samsun Saylavı Bayan Esmâ Nayman, merkez heyetinden Bay Sabri Gül. Siirt — Siirt Saylavı Bay Şevki Süsoy. Sivas — Sivas Saylavı Bayan Sabiha Görkey. Sinop — Sinop Saylavı Bay Dr. Galip Üstün. Tekirdag — Tekirdag Saylavı Bay Cemil Uybadın. Trabzon — Trabzon Saylavı Bay Danış Eyiboğlu. Tokat — Tokat Saylavı Süreyya Tevfik Genca, Siirt Saylavı Bay Şevki Süsoy. Urfa — Urfa Saylavı Bay Ali Saib Ursavaş. Van — Van Saylavı Hakkı Ungan. Yozgat — Bay Refet, Bay Cevdet. Zonguldak — Zonguldak Saylavı Bay Dr. Mitat Altıok. Adapazarı — Trabzon Saylavı Bayan Seniha Hızal. Ayancık — Sinop Saylavı Cevdet Kerim İncedayı. Beşiktaş — İstanbul merkezi Başkanı General Ali, İstanbul Saylavı Mehmet Ziya Karamürsel, Divanı muhasebat üyelerinden Bay Mehmet Ali. Beyoğlu — Kocaeli Saylavı Bay Salâh Yargı. Çatalca — Çatalca Şubesi Başkanı Bay Osman. Elmalı — Antalya saylavı Bay Dr. Cemal Tunca. Eminönü — Tayyare Cemiyeti umumî merkez Başkan muavini Bay Feridun Dirimtekin. Fatih — Fatih Şubesi Başkanı Bay Vasfi Aktin. Kadıköy — İstanbul Saylavı Salâh Cimcoz. Karacasu — Aydın Saylavı Mazhar German. Ödemiş — Çanakkale Saylavı Bay Mustafa Bengisu. Safranbolu — Zonguldak Saylavı Bay Dr. Mitat Altıok. Sivrihisar — Belediye başkanı Bay Abidin Potaglu. Şibinkarahisar — Giresun Saylavı Bay İsmail Sabuncu.

Toplantıda hazır bulunanlar

- Ankara — Bayan Nevber General Kâzım, Ankara Saylavı Bay Mümtaz Ökmen.
- Antalya — Antalya Saylavı Bay Rasih Kaplan.
- Aydın — Aydın Saylavı Bay Dr. Mazhar German, Bay Nazmi Topçu.
- Bolu — Konya Saylavı Bayan Behire Bediz.
- Burdur — Sıhhat ve İçtimâî Muavenet Vekâleti Hıfzıssıhha Şubesinde Dr. Abdürrahman Bayrakal.
- Bursa — Bursa Saylavı Bay Dr. Galip Kahraman.
- Çanakkale — Çanakkale Saylavı Bay Cevat Emre.
- Çankırı — Çankırı Saylavı Bay Rifat Ünür.
- Diyaribekir — Diyaribekir Saylavı Bay Zülfü Tigrel.
- Edirne — Edirne Saylavı Bayan Dr. Fatma Memik.
- Erzincan — Sıhhat ve İçtimâî muavenet Vekâleti Sicil Müdürü Bay Dr. Zihni.
- Erzurum — Erzurum Saylave Bay Dr. Ahmet Fikri Tuzer.
- Giresun — Konya Saylavı Kâzım Okay, General İsmet İnönü enstitüsü Müdürü Bay Lutfi.
- Fskişehir — Eskişehir Saylavı Bay Emin Sazak.
- Gümüşane — İktisat Vekâleti Mürakıp komiseri Bay Nabi Ataç.
- Isparta — Nafia Vekâleti Devlet limanrarı Umum Müdürü Bay mühendis Musa Kâzım.
- İzmir — İzmir Saylavı Bay Rahmi Köken, Kütahya Saylavı Bay Dr. Lutfi Kırdar, Avukat Bay Baha Yürük.
- Kars — Kars Saylavlarından Bay Baha Öngören, Bay Ömer Küntay.
- Kastamonu — Kastamonu Saylavı Bay Tefvik Aslan.
- Konya — Konya Saylavı Bay Mustafa Ulusan.
- Kütahya — Bay Dr. Ali Süha Delibaşı.
- Malatya — Malatya Saylavı Bay Osman Taner.
- Manisa — Manisa Saylavı Bay Dr. Saim Uzel.
- Maraş — Maraş Saylavı Bay Nuri Ural.
- Mardin — İstanbul Saylavı ve Sıhhat ve İçtimâî Muavenet Vekili Bay Dr. Refik Saydam.
- Muğla — Muğla Saylavı Bay Dr. Hüseyin Avni Ercan.
- Muş — Muş Saylavı Diş Tabibi Bay Şevket Çiloğlu.
- Niğde — Niğde Saylavı Bay Faik Soylu.
- Samson — Samsun Saylavı Bay Dr. Asım Sirel.
- Seyhan — Merkez heyetinden Bay Sabri Gül.
- Sivas — Sivas Saylavı Bayan Sabiha Görkey.
- Sinop — Sinop Saylavı Bay Dr. Galip Üstün.
- Tekirdağ — Tekirdağ Saylavı Bay Cemil Uybadın.
- Tokat — Tokat Saylavı Süreyya Tefvik Genca.

- Van — Van Saylavı Hakkı Ungan.
 Yozgat — Bay Refet, Bay Cevdet.
 Zonguldak — Zonguldak Saylavı Bay Dr. Mitat Altıok.
 Adapazarı — Trabzon Saylavı Bayan Seniha Hızal.
 Beşiktaş — İstanbul Merkezi Başkanı General Ali, Divanı Muhasebat
 üyelerinden Bay Mehmet Ali.
 Beyoğlu — Kocaeli Saylavı Bay Salâh Yargı.
 Çatalca — Çatalca Şubesi Başkanı Bay Osman.
 Elmalı — Antalya Saylavı Bay Dr. Cemal Tunca.
 Eminönü — Tayyare Cemiyeti Umumî Merkez Başkan muavini Bay Fe-
 ridun Dirimtekin.
 Fatih — Fatih Şubesi Başkanı Bay Vasfi Aktin.
 Ödemiş — Çanakkale Saylavı Bay Mustafa Bengisu.
 Safranbolu — Zonguldak Saylavı Bay Dr. Mitat Altıok.
 Şibinkarahisar — Giresun Saylavı Bay İsmail Sabuncu.
 Başkan — Şimdide Merkezi Umumî azalarını okuyorum.
 (Merkezî Umumî azalarının yoklaması yapıldı)

Merkezi Umumî azalarından Heyeti Umumiye
 toplantısında bulunanlar

- Erzurum Saylavı Bay Dr. Ahmet Fikri Tuzer,
 Tüccardan: Bay Arif Çubukcu.
 Tekirdağ Saylavı Cemil Uybadın.
 Eskişehir Saylavı Emin Sazak.
 Trabzon Saylavı Hasan Saka.
 Tüccardan Bay Hasan Alemdar.
 Balıkesir Saylavı Bay Hayrettin Kırıl.
 İstanbul eczanesi Sahibi Hüseyin Sarı.
 Devlet Şurası tanzimat dairesi Reisi Bay İsmail Hakkı Özer.
 Çorum Saylavı Dr. Mustafa Cantekin.
 Isparta Saylavı Bay Mükerrrem Ünsal.
 Ankara Numune Hastanesi Operatörü Dr. Ömer Vasfi,
 Tüccardan Bay Rasim Attar.
 İstanbul Saylavı, Sıhhat ve içtimai muavenet Vekili Dr. Refik Saydam.
 Eski Konya Saylavı Bay Refik Koraltan.
 Erzincan Saylavı Saylav Saffet Ziya Arıkan.
 T. C. D. D. Baştabibi Dr. Vehvi Demir.

Merkezi Umumî azalarından Heyeti Umumiye
 toplantısında bulunmayanlar

- Bay Ahmet Hanif — Tüccardan
 „ Ali Nazmi — Eski Muğla Saylavı.

- Bay Dr. Asım Arar — Hıfzıssıhha işleri Umum Müdürü.
 „ Fuat Agralı — Elaziz Saylavı ve Maliye Vekili.
 „ Amiral Dr. Hakkı Şinasi Erel — İstanbul Saylavı.
 „ Hikmet Bayur — Manisa Saylavı.
 „ Dr. Hüsametdin Kural — Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Müs-
 teşarı.
 „ Mahmud Soydan — Siirt Saylavı.
 „ Nevzat Tandoğan — Ankara Valisi.
 „ Nuri Conker — Gaziantep Saylavı.
 „ Rıfat Börekci — Diyanet işleri Reisi.
 „ Şakir Kesebir — Tekirdağ Saylavı.

General Dr. Mazlum Boysan — Askerî murahhas, M. M. V. Sıhhiye Dairesi Reisi.

Başkan — Murahhas azalardan 53, on üçte merkezi umumî azası vardır. Mecmuu 66 ediyor, nisabı ekseriyetimiz vardır.

20 imzalı bir takrir vardır. Okutacağım:

Hilâliahmer Yüksek Başkanlığına

28 Nisan 935

Hilâliahmer 1935 genel meclisi başkanlığına Antalya saylavı Bay Dok-
 tor Cemâl Tuncanın seçilmesini arz ve teklif ederiz.

Kâzım Okay Manisa: Dr. Saim Selâh Yargı
C. Uybadın Rasih Kaplan İ. Sabuncu Dr. Zihni
Mustafa Ulusan Dr. M. Altay Hayri Karan
M. Ökmen Hakkı Özer

Başkan — Takriri kabul edenler... Etmeyenler... Takrir kabul edilmiştir.
 (Antalya saylavı Doktor Cemâl Tunca Riyasete geçti)

Başkan — Beni kongre başkanlığına seçmek lutfunde bulunan arkadaş-
 larıma saygılarımı sunarım.

Evvelâ bir takrir var, onu okuyacağız.

Yüksek Başkanlığa

28 / Nisan / 935

Hilâliahmer 1935 genel meclisi ikinci başkanlıklarına; Beşiktaş mu-
 rahhası Dr. General Ali Çalıklı ile Edirne saylavı Bayan Dr. Fatma Memi-
 kin seçilmelerini arz ve teklif eyleriz

Rasih Kaplan Salâh Yargı C. Uybadın
H. Karan İ. Sabuncu Dr. Saim (Manisa)
Dr. M. Altok Mustafa Ulusan Hakkı Özer
Dr. Zihni Kâzım Okay M. Ökmen

Başkan — Bu takriri reynize arz ediyorum. Kabul edenler...
 Kabul edilmiştir.

Bir takrir daha vardır. Onu okuyorum.

1935 genel meclisi kâtibliklerine Kocaeli saylavı Bay Salah Yargı ve Konya Saylavı Bayan Behire Bedizin seçilmelerini arz ve teklif eyeriz.

Hakkı Özer C. Uybadın

Başkan — Takriri kabul buyuranlar işaret buyursunlar Takrir kabul edilmiştir.

Şimdi ruznamemizin ikinci maddesinde genel meclisin tetkik komisyonu ve merkezi umuminin icraat raporunun tasdiki ve kabulü halinde merkezi umumi zimmetinin ibrası vardır.

Umumi Başkan Dr. Refik Saydam — Bendeniz ruznamenin bu ikinci maddesinde geçen hesap senesine ait, tetkik heyetinden ve merkezi umumimizden geçip heyeti celilenize arzedilen rapor hakkında bir mütalea dermeyer etmiyeceğim. Bunlar sizlere 15 gün evvel tevzi edilmiştir. Bu hususta muhterem azanın herhangi bir sualleri olursa cevap vermeğe hazırım. Bendeniz yalnız 1934 senesi temmuzundan bu tarafa yapmış olduğumuz yardımlar ve işler hakkında gelecek sene yine Meclisi umumide tetkik hey'etinden ve Merkezi Umumiden geçecek olan raporda mufassalan izah edilecek malûmatın bir kısmını, en mühimlerini hûlasatan şimdiden ittulanıza arz etmek istiyorum. Noktai nazarım bundan ibarettir.

Evvela Heyeti Celilenize yardımlar hakkında biraz malumat arzedeyim. 1 Temmuz 934 den 26 Nisan 935 tarihine kadar yapılan yardımlar hakkında bir ufak liste arzediyorum. Yekûnu 65,244 lira 87 kuruşdur. Bunun 1490.52 lirası Akseki yangınında açıkta kalanlara, 3075.57 lirası Afyon harikzedelerine verilmiştir. Ayrıca 82.74, 101.12, 250.93, 754.44, 750, 300 lira gibi yardımlar Kayseri, Develi seylab ve yangınlarında ve 3000.77 lira da Zile seylabzedelerine ve 18,956.38 lira da Erdek sarsıntısı münasebetile verilmiştir.

200.77 lira Elazize gelen göçmenlere, 11,700.09 lira Trakya'ya gelen göçmenler için Trakya Umum müfettişliği emrine 101.12 lira Ulu kışlaya gelen göçmenlere ve 1,866.87 diğer bir kısım göçmenlere ve 3,348.51 Tekirdağ'a gelen göçmenlere, 100.75 Antalyaya gelen göçmenlere, 1,000.82 lira Cihan beyli mühtaçlarına ve 171.77 lira Safranbolu mühtaçlarına ve 10,214.21 lira Rize ve Şavşat mühtaçlarına, 1,071.38 lira Marmarada boğulan 32 kişinin yardımı mühtaç ailelerine, 175.46 lira İstanbul fıkara perver cemiyetine, 279.33 lira Ankara Şefkat yurduna, 1,217.91 Yemen ve Hicazdan getirilen 8 ailede 31 Türkün ana memleketlerine nakline, 318.52 Parisde Uluslar arası Saliyahmer cemiyetine 159.75 lira Salvador hareketzedelerine. 152.75 lira Saimeli tifüs mücadelesine, 130 lira Reşit Şabana, 2,602.90 lira gene Ankarada bir sene zarfında yapılan müteferrik yardımlara, 1,766.15 diğer muhtelif mahallerdeki yardımlara ki ceman 65.244 lira 87 kuruş miktarında yardım yapılmıştır. Bunlar bittabi, tafsilatı ile gelecek sene meclisi Umuminin tedkik edeceği raporlara yazılacaktır.

Bunun haricinde bu seneki meclisi umumiye takdim edilen Merkezi Umumî raporunda kısaca arzettiğimiz gibi maske fabrikası meselesi vardır. Geçen sene Meclisi Umumize arzettiğimiz veçhile Cümhuriyet Hükûmeti Ordu ve halk için zehirli gazlara karşı kullanılacak maskeleri imal için bize 600 000 lira vermişti. Bir buçuk sene devam eden tetkikattan sonra bu fabrikaların yapılması hakkında bir neticeye vasil olduk. Geçen sonbaharda tetkikatımız bitti ve fabrika 715 bin liraya ihale olundu. Diğer kısımlar içinde 61 300 lira verdik. Binaenaleyh bize yapılmış olan muavenetten fazla bir taahhüd altına girdiğimizden dolayı bu sene tekrar Cümhuriyet Hükûmetine müracaat ettik. Fabrikanın ikmalinden sonra mevaddı iptidaiyenin tedariki ve işletme kadrosu için 675 bin lira daha bize lütfederek verdiler. Bu suretle Mamakta inşaata başladık. 225 iş günü zarfında hitama erecek olan bu fabrika, ümid ediyoruz, önümüzdeki sonbaharda veya kışın, her hangi bir arıza zuhur etmezse, faaliyete geçecektir. Bu bahsi bitirirken Hükûmeti Cümhuriyenin bize gösterdiği yüksek muavenetten ve yüksek emniyetten dolayı arzı şükran etmek isterim.

Bu sene zarfında yaptığımız işlerden biri de dünya vaziyeti dolayısıyla anbarlarımızın noksanlarını ikmal etmek olmuştur. Bu hususta herhangi bir vak'a karşısında eli bağlı kalmamak için anbarlarımızın noksanlarını ikmale başladık. Ecza Şubemiz için 211 359 ve cerrahi Şube için 44 499 lira 44 kuruş ve hastahane malzemesi için 285 719 lira 69 kuruş sarfettik. Elyevm içinde bulunduğumuz bütçe senesinde bu malzemeyi tedarik için bize verilmiş olan yekûn 100 000 liradır. Halbuki 285 000 liraya yakın masraf yapılmıştır. Bunu yaparken Merkezi Uumuminiz, Hey'eti İdarmize, Meclisi Umumiye arzetmek üzere bu malzemenin tedariki için bize selâhiyet verdi. Bunun için sizden rica edeceğiz: İçinde bulunduğumuz bu sene bütçesinin bir iki faslına bu paranın üzerini kapayacak surette tahsisatı munzamma vermenizdir. Bu husustaki takriri ayrıca makamı riyasete vereceğiz. Bu meyanda gene bu seneki raporumuzda, arzetmiş olduğumuz veçhile, bize çok uzak kalan, bulunduğu yerde de şehirden uzak olan büyük anbarlarımızı Ankara civarında yapmak istedik. Bize Hükûmet tarafından meccanen verilen Etimesut yanındaki büyük arazi üzerinde inşaata başladık. 9 Paviyonu olacaktır. 6 Paviyonu bu sene 3 Paviyonu gelecek sene yapılacaktır. İnşaat başlamıştır. Bundan başka bu sene zarfında hasta bakıcı miktarını, memlekette gittikçe daha çok yükseltmek ihtiyacını hissettiğimizden, hasta bakıcı mektebi kadrosunu % 50 nisbetinde tezyit ettik.

Bu seneden itibaren kadromuz yüzde 50 nisbetinde artırılacak yani 150 talebeye kadar çıkarabileceğiz. Bu miktarın daha fazla olması hususunda bir sual varit olacak olursa, Heyeti celilenize şunu arzetmek isterim ki dünyada hasta bakıcı mektepleri hiç bir zaman üç sınıf üzerine 120 talebeden fazlayı geçemez. Talebeyi fennî surette yetiştirmek ve sevk idare etmek için dünyaca kabul edilmiş esas miktar 100 - 120 arasındadır. Biz bunun bir az fazlasını aldık. Çünkü ikinci bir mektebimiz yoktur. Bir çok memleketlerde 8 - 9 mekteb vardır. Hatta Almanyada bu miktar 50 ye çıkar.

Eğer başka mektep açmıyacak mısınız gibi bir sual hatıra gelirse, tensip edildiği takdirde, ilk imkânda ikinci bir mektebi de Ankara'da yapmak niyetindeyiz. Bu hususta daha henüz kati bir kararımız yoktur. Velhasıl talebe mıkdarının daha fazla tezyit edilmemesi, imkânı fenni olmadığı içindir. Yoksa imkânı maddi mevzuu bahsdeğildir. Maruzatım bundan ibarettir. Ayrıca Heyeti celile bir şey arzu ederse tekrar arzederim.

Başkan - Arkadaşlar bu izahatı dinlediniz. Bunun hakkında söz söylemek isteyenler varsa lutfen söylesinler. Söz isteyen olmadığına nazaran izahat kâfi görülmüştür.

Yalnız Merkezi Umumî Başkanlığının bir tavrı vardır : Okunacaktır.

Yüksek Başkanlığa

Anbar malzeme kadromuzun kalan eksiklerini tamamlamak ;

Eskişehirde bulunan anbar binalarımızın hükûmet merkezine nakli için Etimesutta hükûmetimiz tarafından parasız verilen yer üzerine yapılmakta olan yeni anbar binalarından altısının önümüzdeki sonbahara kadar bitirmek ;

Memleketimizin hasta bakıcı hemşire ihtiyacatını karşılamak gayesiyle İstanbuldaki mektebimize ilâvesine lüzum görülen bir pavyonu yaptırmak ; için 1934 - 1935 bütçemizin 13 üncü faslına 50 bin ve 14 üncü faslına 130 bin lira ki cem'an 180 bin liranın munzam tahsisat olarak ilavesini arz ve teklif eylerim.

Merkezi Umumi Başkanı
Dr. Refik Saydam

Başkan — 180 bin liralık munzam tahsisat isteniyor. Reye koyuyorum. Kabul buyuranlar lutfen ellerini kaldırsınlar.... Kabul edilmiştir.

Ruznamemizin 3 üncü maddesi 1935 - 36 bütçesinin tasdikine dairdir.

Merkezi umumî Başkanı Refik Saydam - Ruznamenin ikinci maddesinde merkezi umuminin ve tetkik komisyonlarının raporlarının reye konularak merkezi umuminin zimmetinin ibra edilmesi meselesi mevzuubahstir.

Onun reye konulmasını rica edeceğim.

Başkan - Merkezi umumî zimmetini ibra edenler lütfen ellerini kaldırsınlar. . . . İbra edilmiştir.

1935—1936 senesi bütçesinin tasdikine geçiyoruz :

Fasıl	Gelirin nev'i	Lira
1	İlanat...	80 000
	Başkan — Kabul edilmiştir...	
2	Aidat...	25 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
3	Şefkat pulları geliri	100 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
4	Müşamere geliri...	30 000

HİLÂLİAHMER MECMUASI

Fasıl	Gelirin nev'i	Lira
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
5	Hilâliahmer günü geliri...	15 000
	Başkan — Kabul edilmiştir...	
6	Hilâliahmer gazetesi geliri...	5 000
	Başkan — kabul edilmiştir.	
7	Merkez ve Şubelerin geçen seneler geliri...	10 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
8	Hususî İdareler ve Belediye bütçelerinden verilecek Y. akçesi	1 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
9	Kurban derileri, zekât ve fitre geliri...	100 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
10	Gayri menkul mallar kirası...	13 500
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
11	Faiz...	90 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
12	Oyun kâğıtları geliri...	170 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
13	Maden suyu geliri...	10 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
14	Hükûmetçe verilecek imtiyazlar ve yapılacak yardımlar...	1
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
15	Müteferrik gelir...	15 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
16	Satış geliri...	50 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.	
17	Hilâliahmer Gençlik Derneği geliri...	1
	Başkan — Kabul edilmiştir.	

1 Temmuz 1935 tarihinden 30 Haziran 1936 tarihine kadar olan gelir (714 502) lira olarak tahmin edilmiştir.

Başkan — Heyeti umumiyesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Şimdi bu maddeye bağlı masraf bütçesinin fasıllarına geçiyoruz.

Fasıl	Madde	Masarifin nev'i	Lira	Lira
		Birinci kısım : Tahsisat ve Maaşat :		
1		Merkezi Umumî :		
	1	Tahsisat	3 600	
	2	Merkezi Umumî Şubeleri	51 060	
	3	Teftiş heyeti	14 100	
	4	Müstahdemin	9 360	78 120
		Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.		
2		Eskişehir Anbarı :		
	1	Memurin	13 500	
	2	Müstahdemin ve daimî amele	9 060	22 560

	Başkan — Kabul edilmiştir:		
	İkinci kısım: İdarî Masraflar:		
3	Merkezi Umumî:		
1	Müteferrika	4 500	
2	Tenvir ve Teshin	3 000	7 500
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
4	Eskişehir Anbarı:		
1	Müteferrika	1 600	
2	Tenvir ve Teshin	800	
3	Nakliye vasıtaları	1 500	3 900
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
5	Teftiş heyeti masrafı		8 500
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
6	Hilâliahmer Merkez ve Şubelerinin idarî masrafları		70 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
7	Hilâliahmer Merkez ve şubelerinin geçen seneler idarî masrafları		2 200
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
	Üçüncü kısım: Umumî Masraflar:		
1	Eşya ve levazım sigortası	6 000	
2	Gayrimenkul malların sigorta ve vergisi	5 000	
3	Memurların sigortası	4 500	
4	Kırtasiye ve evrakı matbua	2 500	
5	Harcırah	1 000	
6	Posta ve telgraf	1 500	
7	Eşya nakliye ve ambalâj masrafı	25 000	
8	Melbusat	1 700	
9	Demirbaş eşya imha payı	2 000	
10	Rozet ve çiçek imaliyesi	2 000	
11	Şefkât pulu ve makbuzlar tabiyesi	2 000	
12	Düşünülmeyen masraflar	10 000	
13	Mahkeme masrafı ve avukat ücreti	2 000	65 200
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
	Dördüncü kısım: Muhtelif Masraflar:		
9	Hastabakıcılık mektebi maaş ve masrafı		49 880
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
10	Mecmua masrafı: Tahrir heyeti ve tercüme		5 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
11	Propaganda		5 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
12	Beynelmilel Salibiahmer ittihadına muavenet		3 000
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
13	Beynelmilel kongre masrafı		3 000
	Umumî Başkan Dr. Refik Saydam — Bu s neye kadar bütçemizde kon-		

gre masrafı olarak birşey mevcut değildi. Bu sene niçin koyuyoruz, bunu arzetmek isterim. Bundan maksad şudur : Merkezi Pariste olan beynelmilel ittihadın bir müracaatı vaki oldu. Bundan evvel birçok memleketlerde yapılan tecrübelerde mintakavî bir takım Salibiahmer kongreleri akdedilerek Hemşire cemiyetlerini birbirleriyle tanıtmak, hemhudud olan veya yakın olan memleketler cemiyetlerini bu suretle bir araya getirerek onların umumî menfaatlerini, görüşlerini birleştirmek gibi bir takım teşebbüsler oluyordu. Bize de böyle bir müracaat vaki oldu. Avrupanın şarkında bize komşu ve hemhudud olan memleketlerde müştereken mintakavî bir kongre yapmak için heyeti idareniz ve merkezi umuminiz bu meseleyi uzun uzun düşündükten sonra bunu biraz daha atıye talik ettik. Fakat yakınımızda bulunan herhangi bir memlekette bir Hemşire cemiyeti böyle bir işi üzerine almış olursa bizimde manen kendilerine daima yardım edeceğimizi söyledik. Bu sene Mısırdaki Hilâliahmer 1935 - 36 kışında Kahirede yakın Hemşire cemiyetleri davet etmek suretile mintakavî bir kongre yapmaya karar verdi ve bizde buna iştiraki maalmemnuniye kabul ettik. Binaenaleyh önümüzdeki kış Kahirede toplanacak olan mintakavî kongreye söz verdiğimiz gibi iştirak etmek için bu masrafı koyduk. Bu izahatı bunun için veriyorum.

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

14	Eşya mübayaat ve imalâtı	100 000	Lira
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
15	İnşaat, tesisat ve tamirat	25 000	„
	Başkan — kabul edilmiştir.		
16	Hilâliahmer gazetesi masrafı	3 500	„
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
17	Hükûmetçe verilecek imtiyazlar masrafı	1	„
	Başkan — Kabul edilmiştir.		
18	Hilâliahmer Gençlik derneği masrafı	1	„
	Başkan — Kabul edilmiştir.		

Doktor Suha — Bu bir lira hakkında izahat verirlermi? bu para niçin konulmuştur, anlıyamadım.

Umumî Başkan Refik Saydam — Biliyorsunuz, Hilâliahmer gençlik teşkilâtı iki buçuk yaşına bastı. Biraz sonrada bahsedeceğim veçhile bu teşkilât işe başladı. Yalnız bu sene bütçemizi, merkezi umumiye verdiğimiz zaman Gençlik teşkilâtının henüz bütçesini almamıştık.

Kendilerinin varidat ve masrafları burada bizim merkezi umumî muhasebesinde yapılır. Onun için varidatına bir masrafına bir lira koyduk. Bu sene zarfında gençlik teşkilâtının yapacağı masrafı, bütceyi gelecek sene takdim edeceğimiz merkezi umumi raporunda mufassalan göreceksiniz. Bunun haricinde söylenecek bir şey varsa arkadaşımızı memnuniyetle dinleriz.

Dr. Suha — Rica ettiğim yalnız bundan ibaretti, teşekkür ederim.

Beşinci kısım :

20 İmdat ve muavenet

130 000

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

21 Hilaliahmer Merkez ve şubelerinin geçen senelere ait imdat masrafları

2 500

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

İkinci maddeyi okuyorum:

1 Temmuz 1935 tarihinden 30 Haziran 1936 tarihine kadar olan masraflar (586 862) lira olarak konulmuştur.

Başkan — Maddeyi kabul edenler... Kabul edilmiştir.

3 — İhtiyat akçesi: Adi ve fevkalâde olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Fevkalâde ihtiyat akçesi olarak nakit ve Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası hisse senetlerinden ibaret olmak üzere (1,210,000) Türk lirası tahsis edilmiştir Bu fevkalâde ihtiyat akçesi Meclisi Umumî kararı olmadıkça barış zamanında sarf edilmez.

Başkan — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi kabul edenler.. Kabul edilmiştir.

4 — Hilaliahmer Merkez Umumîsi tarafından yapılmış olan anbar Malzeme kadrosunda bulunan her türlü eşyayı tıbbiye ve malzeme ve edevatı sıhhiye keza Meclisi Umumî kararı olmadıkça barış zamanında sarf edilemez. Ancak bu kadrodaki bütün eşya ve diğerlerinin değiştirilmesine lüzum hasıl oldukça icap eden şekil ve surette değiştirilir. Merkezi Umumî Anbar malzeme kadrosunda olmayan Anbar mevcudu fazlalarını satar veya muavenet eşyası olarak ayırır.

Başkan — Maddeyi kabul edenler... Kabul edilmiştir.

5 — Merkezi Umumî bütçenin gelir fasıllarına tahminen konulan paralar-dan fazla tahsilat yaptığı takdirde işbu tahsilât fazlasını (14) üncü eşya mübayaat ve imalâtı ve (20) inci imdat ve muavenet fasıllarındaki tahsisata ilâve etmek suretile sarf edebilir.

Başkan — Beşinci maddeyi kabul edenler... Kabul edilmiştir.

6 — Merkezi Umumî Gayri Menkul mallardan faydasını görmediklerini satmağa ve lüzum gördüğü takdirde bu satıştan hasıl olan para ile başka Gayri menkul mallar satın almağa veya yeniden yapıdırmağa selâhiyetdardır.

Başkan — Maddeyi kabul edenler... Kabul edilmiştir.

7 — Masraf bütçesinde yazılı bir hizmetin yapılması için mevcut ve biriktirilmiş malzemenin sarf ettiği takdirde bu malzemenin kıymeti üzerinden mukabili olan mikdar, masraf bütçesinde ait olduğu fasıldan mahsup olunduğu gibi nakden yapılacak muavenetlerin masrafları dahi fasıldan verilir.

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

8 — Eşyanın muhtelif işler için yapılacak gönderilme ve sair bütün masrafları bu işlere ait fasıldan verilir.

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

9 — Gerek Merkezi Umumice yapılacak ve gerek Merkezi Umuminin tavsiyesile Merkez ve Şubeler tarafından yapılacak müsamerelerin ehemmiyeti derecesine göre masraf yapılabilir.

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

10 — Gerek Merkezi Umumice ve gerek Merkez ve Şubelerce sarf olunacak Şefkat Pulları gelirinden % 20 si bu pulları sarf edenlere zaruri masraf ve zarar ve ziyan karşılığı olarak verilebilir.

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

11 — Daireler, Kurumlar ve Ehali tarafından verilen emanetler bütçeye konulmaksızın alınır ve yerine verilir ve her hangi bir iş için verilecek kıymetleri yine aynı şartla kabul etmeğe ve istenilen işi yapmağa Merkezi Umumî mezundur.

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

12 — Merkezi Umumi, (1934 -1935) bütçesinin (14) üçüncü inşaat, tesisat ve tamirat faslına konulmuş olan tahsisattan artan kısmını (1935-1936) bütçesine ilâve suretile sarf edebilir.

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

13 — Merkez Anbarında ihtiyaç görüldüğü takdirde kadro harici çalıştırılacak memur ve işçilerin ücretleri (14) üçüncü eşya mübayaat ve imalatı faslından verilir.

Başkan — Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

14 — Bütçenin fasılları içinde maddeden maddeye tahsisat nakline, Heyeti İdarenin teklifi ile Merkezi Umumî mezundur.

Başkan — Kabul edilmiştir.

15 — Hükûmetin inhisarı altında olup niyabeten Hilâliahmer tarafından getirilerek satılmakta olan oyun kâğıtlarının satın alınma paralarile gümrük resmi, hazineye ait hisse ve sair masrafları, yani bu işi yürütmek için işletme sermayesi olarak Merkezi Umumî (120 000) lira sermaye koymağa Mezundur. Bütçe gelir kısmının (12) inci faslına ise bu kâğıtların getireceği safî gelir konulmuştur.

Başkan — Kabul edilmiştir.

16 — Şartnamesine göre Hilâliahmer tarafından fennî tesisatla işlettilen Karahisar Maden Suyu için sabit sermaye olarak (170 000) lira ve işletmesi için mütedavil sermaye olarak (110 000) lira konulmuştur. Bütçenin gelir kısmının (13) üçüncü faslına bu suyun getireceği safî gelir konulmuştur.

Başkan — Kabul edilmiştir.

17 — Hilâliahmer Merkez ve Şubelerinin geliri, bütçenin gelir kısmında tahmin olunan mikdarları geçtiği takdirde bunların masrafları için de bütçenin masraf kısmının (6, 7, 20 ve 21) inci fasıllarına tahminen konulan mikdarları Nizamnamei Esasinin (123) üçüncü maddesine göre arta bilir.

Başkan — Kabul edilmiştir.

18 — Hasta bakıcılık Hemşireler Mektebi Müdür, Talim Heyeti, Memurlar, Talebe ve Hademelerinin aylıklarile yemek ve diğer masrafları karşılığı olarak bütçenin (9) uncu faslına konulan paranın sarf şeklini Merkezi Umumî tayin eder.

Başkan — Kabul edilmiştir.

19 — Gençlik Hilâliahmeri talimatnamesinin (40) inci maddesine göre

bütçenin gelir kısmının (17) inci faslına " Gençlik Hilâliahmeri geliri „ olarak (1) lira konulmuştur. Yapılacak masrafların harcanmasını, Gençlik Hilâliahmeri Merkez Heyetinin teklifi üzerine Hilâliahmer Merkezi Umumisi tesbit eder.

Başkan — Kabul edilmiştir.

20 — Hilâliahmer Umumî Merkezinin kuracağı ve işleteceği Gazdan korunma maske fabrikasının kurulması ve işletilmesi için hükûmetten verilen ve verilecek olan paralar bütçeye konulmaz. Bu paralar ayrı bir hesaba geçirilir ve bu hesaptan usulüne göre masraf yapılır.

Bu Fabrika işlemeğe başlayınca, getireceği safî geliri, ya fabrikanın mütedavil işletme sermayesine ilâve etmeğe veya bütçenin (12) inci faslındaki müteferrik gelir hesabına irat yazmağa Merkezi Umumî selâhiyettardır.

Başkan — Kabul edilmiştir.

Başkan — Bir tahrir vardır yalnız imzayı okuyamadım.

Dr. Suha — Dr. Suha sesleri

Kongre Reisliğine

Konsolosluk, pasaport ve viza muameleleriyle evlenme ve doğum işlerinde şefkat pullarının bir vergi mahiyetinde olmaksızın ancak iş sahıplere teklif suretile sarfının teminini Merkezi umumiden dilerim.

28 Nisan 1935

Dr. Suha

Umumî Başkan Dr. Refik Saydam - Efendim, geçen sene de, derhatır edersiniz ki bu pulların sureti sarfı hakkında uzun müzakereler cereyan etti. Biz buna müteallik verilmiş olan bir tahriri o vakit merkezi umumiye havale buyurmanızı rica etmiştik. Ve senesi zarfında şefkat pulunun sarfile alâkadar olan devaile temas ettik.

Posta, telgrafla anlaştık. Bunun üzerine Nafia Vekâletince bir lâyiha yapıldı, Büyük meclise sevk edildi Tetkik heyetinin raporunda da mevzuubahis olduğu veçhile Dahiliye ve Hariciye ile bu hususta müzakere devam ediyor. Bu pulların sırf arzuya tabi olarak sarfı meselesi üzerinde noktai nazar taatf ediyoruz. Bunu da yakında halledeceğiz. Diğer taraftan şefkat pullarının memleket dahilinde sarfından çok memnunuz. Bize, gördüğümüz veçhile, büyük bir yekûn veriyor.

Başkan — Verilen izahatı dinlediniz. Başka birşey soracakmısınız?

Doktor Suha — Verilen izahat kâfidir, çok teşekkür ederim.

Dr. Refik Saydam — Müsaade eder misiniz, bir tahrir daha vardır.

Ruznamemizin dördüncü maddesinde merkezi umumi münhallerine yenden üye seçilmesi mevzuu bahisdir. Yalnız nizamnamede müddetleri bitmiş olan üyelerin tekrar seçilmesi mümkün olabilir kaydi vardır.

Esas nizamnamemiz mucibince malumunuzdur ki merkezi umumi evvela kura ile seçilir ve kura ile seçmek meselesi bittikten sonra her sene merkezi

umumi heyetine kıdem sırasile beşer kişi çıkmak suretile yeniden intihaplar yapılır. Eski azaların yeniden intihapları caizdir. Bu sene Bay Hüseyin Alemdar, Bay Doktor Mustafa Cantekin, Bay Mahmut Soydan, Bay Mükerrerrem Unsal, Bay Şakir Kesebir.

Merkezi umumiye girme tarihleri itibarile çıkma sıraları gelmiştir. Bunların yerine yeni aza veya yeniden kendilerini intihapta serbestsiniz.

Başkan — Şu halde takriri bir defa okutacağım.

Yüksek Başkanlığa

Esas nizamnamenin "52,, inci maddesine göre kıdem sırasile çıkan Çorum Saylavı Bay Dr Mustafa Cantekin, Isparta Saylavı Bay Mükerrerrem Unsal, Siirt Saylavı Bay Mahmud Soydan, Tekirdağ Saylavı Bay Şakir Kesebir ve Tüccardan Bay Hasan Alemdarın yine nizamnamenin " 53 ,, üncü maddesine göre tekrar seçilmelerini arz ve teklif eyleriz.

Dr. C. Tunca

*Manisa Dr. Saim, Salah Yargı
C. Uybadın, Rasih Kaplan, İ Sabuncu, Hayrettin Karan, Dr. Zihni
Dr. Altıok, Kâzım Okay M. Ökmen*

Başkan — Takriri reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Umumi Başkan Doktor Refik Saydam — Hüzünle arz etmek mecburiyetindeyim ki merkezi umumî azasından Sivas Saylavı Bay Rahmi vefat etmiştir.

Hatırasını hürmetle yad ederiz. Gençlik teşkilâtını eline almış olarak büyük işler görmüştü. Kaybettiğimizden dolayı hakikaten çok müteessiriz. (İştirak ederiz sesleri) Kendilerinden münhal kalan yere bir zatın daha intihabını rica ediyoruz.

Başkan — Bir takrir vardır, okuyorum.

Yüksek Başkanlığa

28 Nisan 1935

Hilâliahmer umumî merkezinde açık olan üyeliğe Devlet Şurası üyelerinden Bay Dr. Rifat Kilisin seçilmesini arz ve teklif eyleriz.

*H. Karan C. Uybadın Kâzım Okay Salah Yargı
Rasih Kaplan İ. Sabuncu Dr. Saim (Manisa)
Mustafa Uluşan Dr. Zihni Dr. M. Altıok Dr. A. F.
Dr. Ataç M. Ökmen*

Başkan — Teklifi kabul edenler Kabul edilmiştir.

Dr. Refik Saydam — Efendim, işimizi bitirmeden evvel heyeti celilenize bir meseleden bahsetmek isterim. Bu da teşkilâtımızın İstanbal merkezine taalluk ediyor. İstanbul teşkilâtımız bir zamanlar 12 kaza merkezinden müteşekkil

olmak üzere İstanbulda bir vilâyet merkezine merbut idi. Esas nizamnamede yapılan tadilât neticesinde bu kaza merkezleri doğrudan doğruya merkeze raptedildi. İstanbul merkezinin idare etmekte olduğu kadınlara yardım kısmı, fukara cemiyetleri, çocuklara yardım kısmı, veremle mücadele cemiyeti gibi teşekküller için sırf kendilerinin mahallî vapor biletlerinden haftada bir gün aldıkları varidat ve sair menfaatler kendilerine bırakılmakta idi.

Binaenaleyh büyük bir merkez halinde idare etmektense, doğrudan doğruya umumî merkeze merbut bir mümessillik vücade getirerek kaza merkezlerinin Reislerle müştereken ayda bir defa toplanarak faaliyet ve vaziyetlerini ona göre tesbit etmek suretile yeni bir şekil vermek istiyoruz. Bunun için esas nizamnamemizi tadil etmek lâzım gelir. Fakat merkezi umumi bu tadilatı hemen yapıp getirmekdense heyeti celilenizden mezuniyet alarak bu şekli bir sene tecrübe etmeyi düşündü ve size arzitmeye bendenizi memur etti. İstanbulda kazalardan intihab edilecek azalardan müteşekkil bir vilâyet merkezinin çalışması müşkül oluyor. Ve tatbikat da müşkül olduğunu gösterdi; Binaenaleyh merkezi umuminin mümessili olarak İstanbulda bir zat bulundurmayı düşündük. Kazalar esasen doğrudan doğruya kendi bütçeleriyle merkezi umumiye merbuttur. Yalnız bunların başkanları ayda bir kere merkezi umumi mümessilinin riyaseti altında toplanarak kendi faaliyetlerini tanzim etmelerini düşünüyoruz. Eğer bunu tasvip buyurursanız bu sene bir tecrübe devresi olarak çalışalım. Binaenaleyh arkadaşların herhangi bir noktai nazarları varsa bildirmelerini, olmadığı takdirde bize selâhiyet verilmesini rica edeceğim.

Başkan — İzahatı dinlediniz. Bunun hakkında bir söz istiyen var mı?

İstanbul murahhası Baha Yürük — Bendeniz merkezi umuminin noktai nazarına şahsan iştirâk ediyorum. Esasen merkezi umuminin bu teklifile beraber diğer bir teklifine daha intizar etmekteyim. Muhterem Başkanımızı kongradan evvel ziyaret edemediğim için huzurunuzda arzedeceğim.

Kongreden sonra ziyaret edip ayrıca şükranlarımı arzedeceğim. Merkezi umumî raporunun 26 ıncı sayfasında İstanbul merkezine dair mufasssal malûmat vardır. Bu sayfada merkezin faaliyeti hakkında göğsümüzü iftiharla kabartan bir takım izahat da vardır.

Bunlar fakir mektebli çocuklara verilen yemeklerin masrafı ve veremlilere yapılan yardımlara ait rakamları gösteriyor. Muhterem merkezi umuminin lüzum gördüğü gibi bendenizde de esas nizamnamemizde bir tadil lâzım geldiği kanaati hasıl olmuştur. Raporu tasdik ettik. Demek ki hepimizin müftehir olacağımız neticeleri bize vermişlerdir. Fakat bütün bunlar nizamnamede bir tadili iktiza ettirecek mahiyet arzitmektedir. Merkezi umumî bittabi yaptığı bu kabil muamelâtın netayicini nizamnameye istinad ettirmek mecburiyetinde olduklarını kabul ederler. Bendenizde muhterem Başkanımızın mütaaleatına iştirâk ediyorum. Bunu tecrübe için bir sene müddetle kongreden alınacak selâhiyetle idare edilmesine taraftarım. Yalnız nizamnamenin 17 inci maddesinde bir tadilât yapmak iktiza ediyor. Bizim esas nizamnamemize göre fakir mektepli çocuklara yemek için para sarfına bendeniz o kadar selâhiyet görmüyorum. Bunun için kongrenin bir selâhiyet vermesi lâzımdır.

Hem bu yardım yalnız mektepli çocuklara değil, umumî şekilde içtimai yardım şeklinde olmalıdır.

Dr. Refik Saydam — Bu içtimai yardımın nizamnamei esasile bir taaruz teşkil edeceğini zannetmiyorum. Mesele şudur: İstanbulda; İzmirde, Ankara-da fakir çocuklara yardım için o merkezlerin emrine, yardım tertibinden, cemiyet bir para veriyor ve o merkezin kendi faaliyeti neticesinde elde ettiği paranın muayyen bir kısmını bu gibi yardımlara tahsis etmesini esasen Nizamname ile kabul ettiğimiz için bunda bir taaruz yokdur. Binaenaleyh İstanbul merkezinin fakir çocuklar için sarfettiği para aynı maksada matufdur. Bunun nizamnamei esasisinin mevaddi muhtelifesile ve esasen kabul ve tasdik buyurduğunuz bütçe ile tâaruz teşkil etmediği kanaatindeyim. Eğer böyle bir şey varsa derhal tashih ederim.

Avukat Baha Yürük — Esas itibarile bendeniz maal şükran bu muaveneti kabul ediyorum. Yalnız, noktai nazarım, bunun kongrenin kararına iktiran etmesidir. Filhakika bütçe talimatnamesinde, muhterem başkanımızın demin buyurdukları kayıtlar vardır. Fakat veremlilere yapılan bu yardımlar arasında diğer muhtelif şahsî yardımlar da çıkıyor. Meselâ lohusa bir kadına yardım yapmak lüzumu hasıl oluyor ki bu yardımı yapmak için bir çok müşkülâtla karşılaşyoruz.

Gene esas nizamnamenin 123 üncü maddesile mukayyet ve 40 ıncı madde ile mahdud olarak hareket edebilirler. Yoksa esas itibarile netayici ben kabul ediyorum,

General Ali Çalimli — Bu bir hadiseden mütevelliddir. Bir mahallede bir çocuk bayılmış. Kendisine sormuşlar, açlıktan bayıldığını söylemiş ve ikinci defa bayılmış. Arkadaşlar; rica ederim bu meseleyi iyi tetkik edelim ve bunların önüne geçelim.

Bu mes'eleyi tetkik ediyorum. Bendenize sen bir komisyon yap. Bu komisyonda Hilâliahmerden, Himayeî etfalden, Maariften azalar bulunsun, dediler. Bu suretle işe başladık, yazdık, çizdik Evkaf idaresinden 7 bin lira aldık. Bu yedi bin lira ile işe başladık. Haftada üç kere dört yüz çocuğa yemek veriyorduk. Sonra müracaatımız üzerine Merkezi Umumî bize 12 bin lira gönderdi. Varidat çoğaldı, biz de yardım gören çocuklar adedini dört yüzden altı yüz otuza çıkardık. Varidat zaman zaman azaldı ve çoğaldı. Bunun varidatı muntazamaya tâbi olmaması yüzünden ne yapacağımızı kestiremiyoruz. Gelecek sene de bu parayı bulup bulmayacağımızı bilmiyorum. Belediyeden verilmekte olan beş bin lira iki bin beşyüz liraya indirilmesi ve Merkezi Umuminin vermekte olduğu paranın da azalması cür'etimizi kesiyor. Binaenaleyh bunun idamesi mümkün olduğu takdirde, bunu tasvip buyurursanız buradan alacağımız tahsisat ve belediyeden alacağımız tahsisatla devam edeceğiz. Maruzatım bundan ibarettir.

Dr. Galib Hakkı — Murahhas: Arkadaşlar gayet acı bir mevzua temas ettik. Buna temas ederken yaptığımız işin nasıl bir netice vereceği hakkında bir kanaat hasıl etmek lâzımdır. Bugün hiç tereddüd etmeyiz ki ço-

cuklarımıza yardım zaruridir. Hakikaten İstanbuldaki çocuklarımızın da hali şayanı dikkattir.

Fakat bu vaziyet çok defa mübalagalı ve yapılan yardımlar da tamamen yerine masruf olmıyarak yapıldığı kanaatindeyim. Bunu da size isbat edeyim. Deniyor ki aç çocuk vardır, bunlar açlıktan ölecektir. Bir defa aç denilen çocuklar İstanbulda açlıktan ölecek derecede değildir. Aç çocuk vardır; Fakat açlıktan ölecek derecede değildir. Bir aç çocuk vardır; bir de açlıktan ölmek meselesi vardır. Yardım görecektir çokcuklar, açlıktan ölme derecesine gelenler değildir. Türkün, kendisi yaşarken yanındakinin açlıktan ölmesine ananevi yardım hisleri müsaade etmez. Bunu aziz ulusumuz kabul etmez. Şimdi açlık meselesinde arkadaşlardan sorarım: aç bir insana haftada dört gün yemek vermekle bu insanı açlıktan kurtarabilir miyiz? İşte asıl mesele budur. Bu hususta İstanbul merkezinin verdiği karar nedir?

Kalorisi nedir, verilen şey neden ibarettir? Bu işi yapıyorsak, ve yapmak istiyorsak, bu gün yapılan yardımların tamamen yerine matuf olmasını arzu ediyorsak arzedeyim ki yaptığımız yardım tamamen yerine matuftur. Fakat arzu ettiğimiz şekilde değildir. Aç olan bir çocuğa haftada yalnız dört gün için verilen para açlığını giderecek vaziyette midir? Ben daima fakirler ve çocuklarla temas ettiğimden kaniim ki bu yardım tamamen yerine masruf değildir. Yapacaksa daha az yapalım fakat açları tamamen doyuralım. Maruzatım bundan ibarettir.

Dr. Refik Saydam — Bu hususta ilâve edeceğim. Bu açlara ancak kudretimiz dahilinde yardım edebileceğimizeyizdir. Meselenin esasına girmiyorum.

Arkadaşlarımın söyledikleri tetkik olunacaktır. Fakat bendenizin bu husustaki maruzatım bütçe darlığı dolayısıyla daha fazla yardıma imkân olmadığını arzetmektir. Bütçe gözünüzün önündedir. Ne kadar mümkünse o kadar yardım ediyoruz. Memleketin herhangi bir noktasında olursa olsun yardıma muhtaç bir şey görürsek hemen koşuyoruz. Bizim hissettiğimiz ve üzerimize aldığımız vazife çok büyüktür. Tahsis olunacak paranın sureti sarfı üzerinde büyük bir hassasiyet gösteren arkadaşlarımızla anlaşmağa daima imkân vardır.

İstanbul murahhası Baha Yürük — Muhterem doktor arkadaşımızın dedikleri gibi fakir çocuklara haftada üç veya dört gün yardım yapılmıyormuş.

Bu ikinci bir meseledir. Temenni ederiz ki bu yavrucuklara yapılan yardımlar iyi bir şekilde olsun. Fakat bizim vaziyetimiz buna müsait olmalıdır. Bu bendenizin ilk maruzatımda da mevcut idi. Esas nizamnamenin 123 üncü maddesi hükmile hareket etmelerini Merkezi umumî Şuabata bildirmelidir. Şuabatın merkezi umumiden bunun için fazla tahsisat almasına da taraftar değilim. Her yerin kendisini idare edecek varidatı vardır. Müsaadesi nisbetinde sarfetsin. Bunun bütün şuabatın bulunduğu yerlerde teminini teklif ediyorum. Maruzatım budur.

Doktor Galib Hakkı — Aç çocukların sefaletinden bahis buyurdular mekteplerde okuyan aç çocuklara yardım yapmak esasen cemiyetimizin umumî vazifesi haricinde bir iştir. Netekim iki sene evvel merkezi umumî

yaptığı bir tamimde bu şekilde yardım yapmak vaziyetinde olmadığı ve bütçemizin de vaziyeti buna müsait değildir, dendi.

Mekteplerde okuyan aç çocukları düşünürken onların aç ana ve babalarını da nazarı dikkate almak ve memlekette içtimâî yardım yaparken yoksulları, sokaklarda açlıktan düşüp kalan ana ve babaları da düşünmek lâzımdır. Bunun için biz, içtimâî yardım faslını tetkik ettiğimiz zaman; nizamnamedeki kayıt: seylabtan ve zelzeleden müteessir olanlara ve sarf hastalıkla musap olanlara yardımı kabul ediyor. Sonra açlık neticesi olarak bir de dilencilik hastalığı vardır.

Dilencilik, bizim milletimizin yüksek şerefine yakışmayan bir şeydir. Bunun önüne geçmek için şunu düşündük: Bütün yurddaşlar merhametlidirler. Hatta yoksullara yardım için kendi aralarında para toplarlar. Biz daha medenî bir şekilde hareket etmek için Hilâliahmerin içtimâî yardım işinde yurddaşlara rehberlik etmesini arzu ediyoruz. Bu suretle temin edilen parayı ayda veya 15 günde bir memleketin yoksullarına dağıtmak şartile hem dilencilğin önüne geçmek ve hemde yoksullara yardım etmek istiyoruz.

Eminönü murahhası Feridun Dirimtekin — Tekrar etmek mecburiyetindeyim ki İstanbulda kendi mıntakamda en çok fakir çocuklar bulunuyor. Ben de oranın reisi olmak sıfatile vaziyeti çok iyi biliyorum. Arkadaşımmın buyurduğu gibi Himayeî Etfal Cemiyeti bu şekilde yardıma çok çalışıyor. Netekim mıntakamda 140 kadar talebesi bulunan bir mektebin 34 - 40 talebesine her sene muntazam elbise verildiği gibi ayrıca da haftada üç defa sıcak yemek verilmektedir. Bunun için ayrıca Hilâliahmere de müracaat ettik. Maalesef Hilâliahmer nizamnamesinde ufak şubelerin yardım için merkezden müsaade alınacağı; yazılıyor. Nihayet Hilâliahmerden çocuklara haftada ancak üç defa ekmek, peynir ve helva verilmesine muvaffak oldum. Mıntaka hilâliahmerinin varidatı 13 bin liradır. Himayeî etfalın varidatı ise 1300 lira gibi az bir paradır. Buna rağmen Himayeî Etfal daha çok yardımda bulunuyor.

Binaenaleyh bu meseleyi halletmek istiyorsak nizamnamedeki bu kaydı değiştirmek lazımdır. Bizim varidatımız daha fazladır. Âni ihtiyaçlara sarfedilmek üzere varidatın % 5 yahut % 10 nu nisbetinde şuabata bir hisse bırakılması hususunda nizamnamemize bir madde korsak, zannedirim ki, bunu temin etmiş oluruz. (% 40 var sesleri)

Dr. Refik Saydam — Şimdi vaziyette ufak bir karışıklık oldu, müsadenizle tasrih edeyim. Hilâliahmer, nizamnamesile; birinci maddesinden sonuna kadar, takib ettiği bir gaye vardır. Bu iş Himayeî Etfale aittir. Biz bunlarla fazla meşgul olur, fazla tahsisat ayırırsak maksadımızdan uzaklaşmış olacağız. Her yer şubelerimiz kendi varidatının % 40 ına sahibdir ve bunu mahallinde sarfeder, Şuabat bize % 60 verir ki huzuruza getirdiğimiz işleri de bununla yapmaktayız. Biz nizamnamemizde tadilat yapacak olursak Himayeî etfalın işile tedahül hasıl olacaktır. Bu işler Himayeî Etfale aittir ve Himayeietfalın kendi vazifesidir. Bizim vazifemiz başkadır. Memleket bizden başka şeyler bekliyor. Yalnız arkadaşına arzedeyim ki yüzde kırk, zaten,

kendilerine aittir. 123 üncü madde ayrıca tetkik edilir, bu ehemmiyetli bir iştir. Kabul buyrulursa Himayeietfalde olduğu gibi nizamnamemizde böyle bir tadilât yapılabilir. Fakat bendeniz buna taraftar değilim. Çünkü bizim muayyen vezaifimiz vardır.

Başkan — Vaziyet tavazzuh etmiştir.

General Ali Çalmlı — Hilâliahmer ordumuzun olduğu kadar halkımızın da müzahiridir. Ben esasen asker olduğumdan bunun kıymetini pekâlâ takdir ederim. Senelerdenberi de bu işin başında bulunuyorum. Bu cemiyet şimdiyet kadar pek çok yardımlar yapmıştır.

Bu işin başında bulunduğumuz zamandan beri hatırıma geliyor ki yalnız 77 bin lira çocuklara sarfettik. 200 bin lira da veremlilere, 4 yüz bin lirada müteferrik olarak yapılan yardımlardır. Demekki istisgar edilecek bir kemiyet değildir. Zaten bu cemiyet bütün kuvvetile daima müzahir olaçaktır.

Haftada 4 gün verdiğimiz yemek muhtaç çocuklara lâzım olan kaloriyi temin etmez. Tevzi usullerini birleştirmek lâzımdır. Çünkü bazı şubelerde ekmek, peynir verilirken bazı şubelerde de kazan kaynatılarak fasulye ve sair yemekler veriliyor ki bunlarda kâfi gıda vardır. Bu tevziat usullerini tanzim ederek iyi bir şekle sokarsak daha çok faydalı oluruz.

Dr. Refik Saydam - Sayın arkadaşlarımızın bu esaslı sualine cevap vermek isterim Bu hakikaten ehemmiyetle üzerinde dnrulacak bir meselidir. Senelerdenberi bunun için uğraşıyoruz. En nihayet verdiğimiz karar şudur. Bu sene aza kaydı haftası namile bir hafta yapacağız. Muhteif şekillerde büyük propaganda levhaları hazırladık. Bunları tevzi etmek suretile Sonbaharda aza kaydi için bir propaganda yapacağız. Bunu her sene tekraredeceğiz.

Fakat arkadaşlar bizim en ziyade üzerinde durmamız lâzımgelen mesele vatandaşın senede bir kere parasını getirib vermesidir. Bunu temin ettiğimiz gün varidatımız belki milyonları bulacaktır. Hatta bir zaman aceba azalardan yapılacak tahsilat için tahsildar kullanabilirmiyiz diye düşündük. Binnetice tahsildar kullanmasını istemedik. Çünkü hesap ettik. Tahsildar kullanacak olursak varidatın mühim bir kısmını tahsildara vermek lâzımgelcektir.

Hilâliahmer Cemiyetinin bu kadar büyük idarî teşkilâta girişmesinin ne kadar mahzurlu olduğunu heyeti celileniz pek iyi bilirsiniz. Bizim üzerinde durmak istediğimiz mesele bir propağanda haftası yapmak, aza kaydına girişmek ve bunu takip etmektir. Bunda hepimize düşen vazife aza olduğumuz cemiyetin aidatını senede bir kere hatırlatmaktır. Bunu yaptığımız gün, muvaffak olacağız. Bu da içtimaî bir meseledir. Ümid ederim, semerelerini görürüz.

Başkan — Şimdi iki mesele vardır. Bir tanesi fakir ve muztarip vatandaşlara yardım esasına istinat ediyor. Merkezi umuminin başkanı bu yardımı bütçe dahilinde yapmak istiyor, zaten arkadaşlar da, bunda müttefiktirler.

Aza kâydı ve varidatın tezyidi noktasına gelince; bunda da başkanımızın verdiği izahat kâfi görülmüştür. Zannederim daha uzun müzakerelere girişmeğe lüzum yoktur. Arkadaşlarımız da tatmin edilmiştir.

Şimdi müzakerenin kifayetine dair bir teklif vardır, reye koyacağım. Kabul edenler... Etmiyenler... Müzakere kâfi görülmüştür.

Arkadaşlar mühim bir takrir vardır. Cemiyetimizin isminin değişmesi hususuna daırdır. Takriri okuyorum.

Türkiye Hilâliahmer Cemiyeti 1935 umumî meclis reisliği katına

1934 umumî meclisinin, Cemiyetimizin isminin mensup olduğu yuca Türk ulusu diline uygun olması hakkında gösterdiği arzuyu, umumi merkeziniz, bu hususta araştırma yapmak üzere bu umumî mecliste görüşülmek kasdile tehir ricasında bulunmuştu.

Büyük önderimiz Atatürkün katına sunduğumuz bu dileğe kendileri cemiyetimizin isminin (Kızıl Ay) olmasını münasip görmek suretile bizi sevindirmişlerdir.

Yeni bütçe senesi başı olan 1 Temmuz 1935 den itibaren, yeni ismimizin kullanılması ve teknil esas nizamname maddelerile diğer evrakımızdaki eski ismin yerine bu yenisinin konmak suretile düzeltilmesi için Umumî Merkeze selâhiyet verilmesini umumî meclise arz ve teklif ederiz.

Hilâliahmer Cemiyeti Başkanı

Dr. Refik Saydam

(Alkışlar muvafık sesleri)

Başkan — Takrir kabul edilmiştir. Bir takrir daha vardır.

Yüksek başkanlığa

Türkiye Hilâliahmer Cemiyeti 1935 yılı Genel meclisinin toplanması dolayısıyla Cemiyetimizin yüksek yardımcısı, Ulu Başkanı Cumhur Başkanımız Kamâl Atatürke, Genel Meclisin sarsılmaz saygılarının snuulması için Kongre Başkanlığına selâhiyet verilmesini arz ve teklif eyleriz.

<i>Manisa:</i>	<i>Dr. Saim</i>	<i>Salah Yargı</i>	<i>Dr. C. Tunca</i>
	<i>H. Karan</i>	<i>C. Uybadın</i>	<i>Rasih Kaplaa</i>
	<i>Mustafa Uluhan</i>	<i>Dr. M. Altıok</i>	<i>İ. Sabuncu</i>
	<i>A. Ataç</i>	<i>M. Ökmen</i>	<i>Kâzım Okay</i>

(Muvafık, muvafık sesleri)

Başkan — Bu salâhiyeti başkanlığa veriyorsanız yazılsın. Takriri reyinize arz ediyorum. Kabul edenler. Takrir müttefikan kabul edilmiştir.

Bir takrir daha vardır.

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Hilâliahmer cemiyeti 1935 genel meclisinin toplanması dolayısıyla Kamutay Başkanı Sayın Abdulhalik Renda, Başbakan Sayın General İsmet

İnönü'ne Genel Meclisin saygılarının sunulması için Kongre Başkanlığına salâhiyet verilmesini arz ve teklif eyleriz.

Dr. Saim Salah Yargı Dr. C. Tunca Rasih Kaplan C. Uybadın Hakkı Özer H. Karan İ. Sabuncu Dr. Zihni Dr. M. Altıok M. Ulusan Ataç Dr. A. F. Kâzım Okay M. Ökmen

Başkan — Takriri kabul edenler... Kabul edilmiştir.

Başkan — Ruznamenin beşinci maddesi :

5 — Tetkik komisyonu üyelerinin yeniden seçilmesi.

Başkan — Bu hususta bir takrir vardır, müsaade buyurursanız okuyalım.

Yüksek başkanlığa

Esas nizamnamenin 127 inci maddesine göre gelecek devre için tetkik komisyonu üyelerine geçen devrede olduğu gibi gene Kocaeli Saylavı Bay Selâh Yargı, Konya Saylavı Bay Kâzım Okay ve Niğde Saylavı Bay Faik Soylunun seçilmelerini arz ve teklif eyleriz.

Manisa Dr. Saim, Dr. C. Tunca Rasih Kaplan İ. Sabuncu, Dr. M. Altay, Hakkı Özer, Mustafa Ulusan, H. Karan, M. Ökmen, C. Uybadın Dr. A. F. Tuzer

Başkan — Bu takriri kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ruznamenin altıncı maddesi müzakere edilmiştir. Ruznamemizde başka bir şey kalmadı. Yalnız bir takrir daha vardır, onu okuyacağız:

Kongra Başkanlığına

1 — Nizamnamei esasının 54 Üncü maddesi :

(Meclisi umumî mün'akit olmadığı bir sırada merkezi umumîce o sene intihap olunan azadan sonra çok rey kazanmış olanlar alınır. Bu nevi aza bulunmadığı takdirde meclisi umuminin içtimanda tastik ettirilmek üzere merkezi umumîce aza meyanından reyi hafi ve ekseriyeti mutlaka ile yeni aza alınır. Bu suretle merkezi umumîye alınan aza yerine intihap edildiği azanın bakiyei müddetini ikmal eder) şeklindedir.

Bu madde her ne kadar meclisi umumîye ait ise de kaza ve nahiyele de aynı maddeye göre hareket ederler.

Bu maddeye *yalnız kaza ve nahiyele hakkında mer'i olmak üzere* aşada yazılı şekilde bir zeyil ilâve edilmesinde fayda mülâhaza etmekteyiz.

(Meeclisi umumiler her sene gizli seçimle nahiyele için beş, kazalar için sekiz yedek aza seçerle, Meclisi umumide vaki olacak boşluk bu seçilenlerden doldurulur.)

Bu tadilin teklif buyurulmasını dilerim.

2 — Posta ve telgraf daireleri evvelce teahhütlü mektub ve telgraf mak-

buzlarına ikişer kuruşluk damğa pulu yapıştırmakta idiler. Son zamanlarda bu pullar yapıştırılmıyor. Halk makbuz bedeline ilâve olunan bu küçük masrafa alışmıştır damğa pulu yerine hiç olmazsa ihtiyari bir şekilde birer kuruşluk Şafkat pulu yapıştırılması hakkında Posta ve Telgraf Umum Müdür-lüğünden Şubelere tebliğat yaptırılması faydalı olacaktır. Bunun teminini dilerim.

3 — İstanbulda Hilâliahmer aza kayıt haftası olarak 23 - 31 Mayıs ka-bul edilmiştir.

Bu haftanın resmi bir mahiyeti yoktur. Tayyare bayramında yapıldığı gibi bu haftanın Cuma gününün de resmen Hilâliahmer bayramı olarak ka-bul ettirilmesi ve o şekilde kutlulanması için Merkezi Umuminin lâzımgelen teşebbüslerde bulunulmasının teminini dilemekteyim.

*Eminönü Kazası murahhası
Feridun Dirimtekin*

Umumî Başkan Refik Saydam — Sayın arkadaşımın bahsettiği teklif, 54 üncü maddede mahallerin meclisi umumileri tarafından intihab edilmiş aza-ların gaybubeti halinde yedek azanın yeniden seçilmesidir. Ankarada da mesele aynıdır. Merkezi umumide herhangi bir aza gaybubet ettiği takdirde onun yerine evvelce ondan sonra ençok rey alan kimse bulunmıyor. Bunun üzerine kendi aralarından birini seçiyorlar. Bu ise meclisi umumî tarafından seçilmiş gibi kuvveti haiz olmuyor diyorlar. Bittabi bu mesuliyeti o idare he-yetine aittir. Eğer intihabda bir hata varsa kendileri mesuldür. Mahaza bu-nu ayrıca tetkik ederiz. Eğer umum teşkilâta teşmili kabil ise hiçbir mahzur yoktur.

İkinci mesele iki kuruşluk mektup pullarından bahsediyorlar. Bu telgraf ve mektuplara yapıştırılan pulmudur, bayram pulumudur? yoksa daimi ola-rak bir pul yapıştırılmasını istiyorlar.

Eminönü mümessili Feridun — Taahhütlü mektuplarla telgraflar için da-imî olarak iki kuruşluk yapıştırılmasını istiyorum.

Doktor Refik Saydam — Şimdi resmî günlerde bir pul yapıştırılıyor. Bunu iki kuruşa çıkarmak mı arzu ediyorlar? Zannederim ki bu bir kanun mevzuudur. Hükûmete arz etmek lâzım gelir.

Doktor Suha — Bu teklifi yapan arkadaşlarımız; teahhütlü mektuplardan ve telgraflardan bu gün alınması icabeden resim alınmıyor iki kuruşluk şef-kat pulu yapıştırılsın diyorlar. Halbuki bu resim bu gün de alınıyor.

Feridun Dirimtekin — Müsadenizle arzedeyim: arkadaşımın rica ediy-o rum. Ecnebi memlekete taahhütlü bir mektup göndersinler. O pul yapıştırılı-yor mu, yapıştırıl mıyor mu? Eğer yapıştırılıyorsa ben zuhulumu kabul ederim.

Umumî Başkan Refik Saydam — Zaten senede bir gün Hilâliahmer gü-nümüz mevcuttur. Bunu biraz daha takviye etmek istiyoruz. Mamafih, heyeti

celile muvafık görürse, Bay arkadaşımın takririni merkezi umumiye havale buyurulsun.

Başkan — Takrirler merkezi umumiye havale edilmiştir.

Ruznamede başka konuşulacak bir şey yokdur. Bu hayırlı cemiyetin yüksek işlerinde daima seve seve ve canla başla çalışan muhterem arkadaşlarımızı selamlar kongreye nihayet veririm.

Kapanma saati

13

Muharebe gazlarının kimya ve fisyolojisine bir bakış^[*]

İlim ve fen Âlemince ve bilhassa Tabiplerce Muharebe gazlarının kimyasını ve tesirlerini Tanımak, hava ve su'yun terkebini ve evsafını tanımak kadar, tabii ve fisyolojik bir mes'ele haline gelmiştir.

Artık herkes biliyorki muharebe gazları fizik vasıfları itibarile hep gaz değildir; birazı gaz ve bir çoğu mayi, sulp bir yığın kimyevi harp maddesidir. Fakat Dünya harbinde işe klor gazile başlandı; ve böylece bir kerre harp gazı dendi. Mayi ve sulp cisimlerde içine konup atıldıkları Mermi ve bombaların infilak tesirile bir milimetrenin binde biri ve bundan da küçük gözükmez = Aerosol = cüseymat ve vezikül Likitler halinde canlı muharebe unsurlarını tesmim ettiği için bu gaz adı kaldı.

Mamafi, bunlara kimya silâhları, kimya harp vasıtaları diyen milletler de yok değildir. Hâlen muharebe gazı hazırlığı ve tarafdarlığında en ileri giden memleketlerden Amerika'da, Harbiye Nezareti Müsteşar muavini Miralay F. H. Payne Stratejikler sırasına sokulan sivil sinai kimya mahsulâtı adedinin daha 1930 da 3, 876 ye vardığını Âleme duyurmuş ve Hini Hacette ordu'ya lâzım gelenlerin istihsâl ve istimali için 261 Üzin ile Mukavele yapıldığını ilâve etmiştir.

Bununla beraber Dünya haberinde seçilüp tecrübe edilenlerin adedi 70 ve bunlardan istifade edilenlerin adedi de 25 kadardır. Zira, zehirli kimya maddelerinde adedden ziyade, Muhareze için kullanıla bilmek ve istenilen zaman ve yerde düşman saflarında istenilen tahribatı yapabilmek evsafı aranır. Ve bu vasıfta maddelerin adedi de o kadar çoğa çıkamaz.

Muharebe gazlarını Fisyolojik tesirleri itibarile taksim ve mutalaa etmek hedefe en yakın yoldan gitmek demektir. Bunları, bu itibarla gurupe ettikten sonra beherinin hangi kimya gurubuna mensup olduğunu gözden geçirmek daha çabuk ve kolay bir iş olur.

Bir kerre Muharebe gazları Fisyopatolojik tesirleri itibarile iki büyük sınıfa ayrılırlar.

1 — Sathî veya Mevzii tesirli Zehirler,

2 — Umumî veya derin tesirli zehirler.

1 — Sathî veya mevzii tesirli zehirler :

Muharrişler, kâviler olarak iki gurupa ayrılır.

[*] Ankarada etibba odası müessesesinde tebliğ edilmiştir.

a) Muharrişler :

Daha çok gözlerin Munzammesindeki hissi ince sinir uçlarını tahriş edenler, daha çok yukarı teneffüs yollarının gışayı Muhatisindeki sinir uçlarını tahriş edenler; olarak tekrar iki kısma ayrılır.

b) Kâviler :

(Teneffüs yolları gışayı muhatisinin hüceyratı üzerine kâvi tesir icra edenler,

(Cildin beşere ve edimme huceratına kâvi tesir icra edenler, olarak tekrar iki kısma ayrılır.

2 — Umumi veya derin tesirli zehirler de:

Doğrudan doğruya Merkezi Cümlei Asabiye'ye saldıracı,

= = Kana Saldıracı,

olarak iki'ye ayrılabilir.

Sathî veya mevzii tesirli zehirlerden;

Muharrişlerin :

(Gözlerin Munzammasını tahriş edüp elemli göz yaşları akıtanlarına, *Göz Yaşartıcı*),

(Yukarı teneffüs yollarının gışayı muhatisini tahriş edüp öksürten, ve kay ettirenlerine *Kusdurucu*),

Kâvilerin :

(Teneffüs yolları ve esnahın hüceyratı epitelyaliyesini yakup boğulma ile beraber Rievi, kalbi buhranlar doğurtanlarına *Boğucu*)

(Cildin beşere ve edimmesinin hüceyratını yakup kabarcıklar ve karahalar yapanına *Yakıcı*,

Umumi tesirli zehirlerin :

(Teneffüs ve kalb merkezi Basalisini Aniye Felç edenle kırmızı küreyvelerin hemoglobini çabucak müvellidül humuza alup veremez hale getirenler'de *zehirleyici veya öldürücü zehirler* denir.

Bunların Kimyası :

Göz yaşartıcı Gazlar :

Setonların ve İtrî Karbonlarla Eterlerin Halojenli Müştakkatıdır.

Seton ve İtrî-Karbonlu Halojen Müştakkatı :

Klor Aseton, Brom Aseton, Klor Asetofenon, Brom Metil - Etil Keton, Brom Benzil, Brom Siyan Benzil, Brom Kısilen gibi.

Eterlerin Halojenli Müştakkatı :

Bromli Asid Asetik Etil Eteri, İyodlu Asid Asetik Etil Eteri gibi, bunların hangi Cezirlerden tereküp ettiğini (3) numaralı Tablo gösterir.

Öksürtücü ve Kusturucu Gazlar :

İtrî Seriden Arsenikli Müvellidülma'ların Müştakkatı veya Uzvi Ar-

senikler (Arsenlerin) Halojenli ve asit Siyanidrikli mürekkebatıdır :

Difenil { Klor Arsen { Difenil Siyan Arsen { Difenil Klor amino
 { I Klark { II Klark { Arsen (Adamzit)
gibi.

Boğucu Gazler :

Metan Karbonlu Müvellidilmasının ve Metil Eterinin Halojenli Mürekkebatıdır :

{ Kloro Pikrin { Fosgen { Di Fosgen
{ Tri Klor Mononitro Metan { Monooksı Diklor Metan { Metil Kloroformiyat Tri klore
{ Osciklorür de Karbon { klorlu asid formikin 3 klorlu Metil esteri

Yakıcı Gazler :

Şahmî Seriden Arsenikli Müvellüdülma' Müştakkatı veya Gayri Meşbu Karbonlu Müvellidülm'aların Kükürtlü veya Arsenikli Halojen mürekkebatıdır :

{ İperit { Levizit
{ Di Klor Etil Sulfon { Di Klor Vinil Arsen
{ Sülfür Detil Bi Klore { Klor Vinil Di Klor Arsen ; gibi.

Zehirleyici Gazler :

Asid Siyanidrik ile bunun Halojenli Mürekkebatı :

Asid Siyanidrik, Klor Siyan, Brom Siyan ;

{ Humzu Karbon
{ Karbon Mono Oksid
{ Oksid dö Karbon gibi.

Dünya Harbinden sonra Muharebe Gazleri arasına sokulmaya çalışılan Uzvi Mâdenî Terkiplerden :

Tetra éthiyle da Plomb

Diéthyle de Tellure

Uzvi Arsenle Siyan Mürekkebatından :

İsocyande de Cacodyle'de zikre değer.

Bu guruplara dikkat buyurulursa ne Fisiyolojik ve ne de Kimyevî tasnifin hudutları kat'i değildir ; bir gaz muayyen bir zamandaki Meteorolojik şekline ve kesafet derecesine göre tesirler gösterdiği gibi kimyevî terkibinden bir Cezrin veya Cüz'ü Ferd'in değişivermesile de değişen vasıflar takınır. Meselâ :

(Gözyaşartanlardan ; Brom Aseton aynı zamanda Boğucu bir Zehirdir. Klor Aseto Fenon aynı zamanda Yakıcıdır.

Kusturuculardan ; Klarık I , II ve Adamzit az çok gözyaşarttıkları gibi, Kusturucudurlar ve aynı zamanda Boğucu da olabilirler ;

meselâ: Difenil Klor Aresen'in

Cl As $\begin{cases} C_6 H_5 \\ C_6 H_5 \end{cases}$ Bir Fenil Cezri bir Cl Halojeni ile değişirse :

Fenil Di Klor Aresen Cl As $\begin{cases} C_1 \\ C_6 H_5 \end{cases}$ olurki Ciğer üzerinde başka türlü bir boğucu tesiri yapar.

Boğuculardan : Klor, brom hem boğucu, hem muharriştir.

Kloro pikrin: Hem boğucu, hem ağlatıcı bir zehirdir.

Fosgen: Boğucu ve ağlatıcı, aynı zamanda zehirleyiciler sınıfına sokulacak kadar da şiddetli bir zehirdir.

Palit, difosgen'de bunun gibidirler

Yakıcılardan:

Birinci Levizit: Yalnız yakıcı olduğu halde *Üçüncü Levizit* aynı zamand boğucudur.

İperit ise hem ağlatır, hem yakar, hem boğar.

Zehirleyiciler:

Yalnız zehirleyici ve öldürücüdürler. Bunlar, ne ağlatır, ne kusturur, ne yakar. Güzergâhlarda hiçbir iz bırakmaksızın, ciğerlerden mütenek-kiren geçerler ve merkezi cümlei asabiyeeye, kana saldırırlar.

Bundan da anlaşılır ki fisyolojik tasnif bu sınıflarda bulunan gazle-rin galip tesirleri üzerine yapılmış, diğer tesirleri tali addedilmiştir. Gazlerin atılışında kimyevî ve meteorolojik evsafa beraber bu fisyolo-jik tasnif de nazarı itibara alınır.

İleride göreceğimiz gibi biz hekimleri asıl alâkadar edecek tas-nifte bu fizyolojik veya fisyopatolojik tasnif olacaktır.

İsimleri; Muharebe gazlerinin bir kısmına boyacılık ve diğer sanatlarda verilmiş isimler, bir kısmına tesirlerine ve ilk kullanıldıkları yere göre verilmiş isimler konmuştur. Bu isimlerle onların kimyevî hüviyetlerini tanımak imkânsızdır.

Bizim için kimyaca verilmiş adlarını bilmek lazımdır; meselâ:

Boğuculardan :	{	FOSGEN — Kimya ismi	Oxychlorure de carbon
		Palit — " "	Chloroformiate de mono-chloré
		{ Difosgen " "	{ Chloro formiate de méthyl trichloré
		{ Surpalit " "	
Kusturuculardan:	{	{ Perştof " "	{ Chloro formiate de méthyl trichloré
		{ Klark I " "	
		{ Klark II " "	Diphenilchlorarsine
		{ Adamzit " "	Diphenilcyanarsine
			Diphenilamino-Chlorar-sine

Yakıcılardan :	{	Dik	"	"	Ethyldichlorarsire
		Levizit	"	"	Chlorvinil - Dichlorarsine
		{İperit	"	"	{Sulfure d'éthyle
		{Gaz motard	"	"	{Bichloré

Zehirleyicilerden : (Ziklon asid siyanidrikle meşbu sünger taşı tozudur.

Diğerleri: aşağı yukarı kimyevi isimleriyle anılmaktadır.

Gazlerin Formüllerini tetkik hekimin fikrini onların kimyevi terkip ve tabiatlarına, fişyolojik tesirlerinin sırrına doğru götüren ilmi bir yoldur.

Şekilleri: Kimya muharıplerine bunları ne şekilde düşmana atmayı düşündürür.

Renkleri: Daha çok laboratuvarı ve şişede biraz biri birinden tefrika yarar.

Kokuları: Bir yerdeki vücutlarını anlatan ilk mühim alâmetleridir. Gaz arayıcılar, gaz temizleyiciler, ilk Sıhhiye yardım ekipleri, bütün Sıhhiye memurları, hattâ gaz taarruzuna maruz herkes gazlerin kokusunu tanımalıdır.

Göz yaşırtanlardan : Klor atesonunki ALKOL veya KLOROFORMA benzer. Brom aseton ve Brom metil etilketonunki karamela benzer.

Klor asetofenon iğde çiçeği veya yanık kurşun kalemi tahtası gibi keskin kokar.

Brom benzilin kendine mahsus şiddetli itri bir kokusu vardır.

Brom benzil siyanür acı bademi andırır hoş bir koku neşreder.

Ksilen Bromür, Hafif Benzin ve bazan Tere gibi kokar.

Bromlu Asit Asetik Etil, meyve veya gazoz kokusu verir.

Kusduruculardan : Klark I ve Adamzit'in hususî kokuları yoktur.

Fazla koklanırsa burnu yakarlar.

Klark II terkiğinde Siyan olduğundan hafif acı badem kokar.

Boğuculardan, Klor'un, Brom'un muharriş kokuları malûmdur.

Kloro Pikrin'de mide bulandırıcı bir küf kokusu vardır.

Fosgen, çürük saman veya taze mısır püskülü gibi kokar, ağızda tat bırakır.

Palit ve *Difosgen* de buna benzerler.

Yakıcılardan : *Dik*, hafif meyva ve şiddetli çekilirse soğan gibi kokar ve burunu yakar.

Levizit, Jeranyum (Itır yaprağı) kokusundadır.

İperit, Hardal veya sarımsak gibi kokar.

Zehirleyicilerden : *Asit Siyanidrik mürekkebatı*, Acı badem kokusu verir.

Humzu Karbon, Kokusuz ve lezzetsizdir.

Maamafî, düşman karışık gaz atmak suretile muayyen kokulu mühim gazleri maskeleye çalışabilir ve esasen kokusunu alıp ta ne gaz olduğunu anladıktan sonra tahaffuza çalışmak mevzuu bahs değildir. Gaz işareti verilmek veya ansızın civarda bir mermi veya bomba patlamakla beraber hemen maskeyi başa geçirmelidir. Onun ne gazi olduğunu keşşafılar bilsin.

Gazlerin kesafeti ile galeyan dereceleri; Gaz tabiyesinin esasını teşkil eder. Hafif gazlar veya buharları havadan hafif olan mayi cisimler havada çabuk dağılır, istenilen zaman ve yerde, havada yüksek kesafetlerini temin mümkün değildir. Asit Siyanidrik, Humzu karbon gibi. Bunun için kullanılan muharebe gazlerinin gaz veya buhar halindeki kesafet dereceleri, tabloda görüldüğü gibi, havanınkinden az çok yüksek olmalıdır. Değil ise hafif olupta çok müessir olanlar ağır cisimlerle karıştırılarak havada tesbit ve teksife çalışılır.

Gazlerin atıldıkları yerin havasında muayyen bir müddet muayyen bir kesafette kalmalarında yalnız kesafet dereceleri değil galeyan dereceleri de âmildir.

Galeyan dereceleri aşağıda olanlar çabuk uçar veya tebahhur eder, dağılır:

Galeyan derecesi 8 olan Fosgen, 26 olan Asid Siyanidrik gibi.

Bilâkis galeyan dereceleri yüksek olanlarda geç uçar, geç tebahhur eder ve devamlıdır:

Galeyan derecesi 125 olan Difosgen 113 olan Kloro Pikrin, 216 olan İperit 232, olan Brom benzil siyanür gibi.

Zeytinyağı veya gliserin kesafetinde yüksek derece galeyanlı koyu mayilerle toz veya tereyağ kıvamında olan sulp cisimler havada az kalmaya ve yere çökmeğe maildir. Meselâ:

Dik, Levizit, İperit, *Arsenlerden*, Klarklar ve Adamzit, göz yaşartanlardan Brom benzil siyanür, Klor asetofenon böyledir. Bunlar maddei infilâkiye tesirile mermi ve bombaların patladığı hizada bir milimetre m.k'abının binde biri ve daha küçük eb'adında Aerozol cüseymatı rakıka vey veziküller halinde havaya dağılıp 10 - 30 dakika sonra ağlomere olarak yere çökerler; çöktükleri yerlerde veya eşya üzerinde kalışları da başka başkadır.

Bir kere Kloru Asetofenon ile kusturucu Arsenler yere çökünce artık tesirleri kalmaz. Halbuki. Brom benzil siyanür, İperit yerine göre (3 - 7 - 20) gün kalabilir ve tesirlerini muhafaza ederler, bunun için bunlara kalıcı gazler denir. Difosgen de de açık havada 3 Ormanda (12) saat kalabilir.

(Mavi Salip) Çabuk uçucu ve havada nihayet bir kaç saatten fazla
(Yeşil Salip) kalmıyan muharriş ve boğucu gazler :

Topçu mevzileri ve seyyar hedeflere baskın ateşi yapmakta ve taarruzlarda kullanılır. (Sarı Salıp) kalıcı gazler ise düşman taarruzuna mani olmak üzere müdafaada kullanılır. (Düşman önündeki araziye İperitlemek gibi).

Gazlerin suda erimek veya su, buhar temasında tehallül etmek, suda erimeyip uzvî muhallillerde veya lipoitlerde erimek gibi hassaları da dikkatle araştırılmaya değer.

Buhar ve rütubet temasında çabuk müteessir olup bozulanlar havanın rütubetine de çok dayanamayacağından Meteorolojik evsaf itibarile noksan görülebilirler. Fakat, bunlar fiyolojik tesir itibarile daha çok bizim nazarı dikkatimizi celbetmelidirler. Meselâ:

Klor suda erir ve kısmen asit kloridriğe tehavvül eder.

Fosgen ve difosgen su temasında tehallül ile hamızı karbon ve asit kloridriğe tahavvül eder. İperit liporitlerde erir ve su temasında tehallül ile oksol ve asit kloridriğe tehavvül eder. Bunların ciğerlerin esnahına kadar girip orada uzviyetin suyu temasında bu tehavvüle uğrayıpta hâli tevellüdi de serbest bırakacakları hamızı klormanın temasa girdiği epitelyomada nasıl kâvî bir tesir yapacağı ve ozimayı rie'nia neden ve nasıl husule geleceği hakkında bir fikir verir. İperit'in neden derinin yağ ve ter guddeleri çok olan yerlerinde tahribat yaptığını izah eder.

Gazlerin havada uzun müddet dayanıp kalmaları veya kalmamaları da onların istiratejik vasıfları sırasında tetkik olunur. Bu bir taraftan gazlerin güneşe, hararete, yübusete, rütubete, kara, yağmura, sise, rüzgâra derecei tahammüllerini araştırmak; diğer taraftan kesafet, galeyan dereceleriyle suda ve diğer muhallillerde erime veya tehallül etme kabiliyetlerini gözden geçirmektir.

Bu gazı atan için atacağı gazın nev'ini, vakti zamanını, yerini ve atış vasıtasını tayin etmeğe saik olur. Taarruza uğrayan için de buna göre ferdi ve camiavi tehaffuz ve tathirat vasıta ve usullerinin tayinini icabettirir.

Meteorolojik evsaf ve dayanıklılık ve kalıcılığına göre açık kazada kapalı yerde veya her ikisinde, hem havada ve hem yerde müessir olacak gazler hatıra gelir. Meselâ:

Asit siyanidrik ve mürekkebatı ile humzu karbon siperler, havamatlar, galeriler, sığınaklar gibi kapalı yerlerde müessirdir. Açıkta o kadar değil diğer gazler açık havada müessirdir. Fakat, kapalı yerlerde bu tesirleri artar. İperit ve levizit, brom benzil siyanür, kısmen kloro pikrin ise açık ve kapalı yerlerin havasını ifsat ettikleri gibi yerler, divarlar, eşyalar üstüne konarak ve mesamatına da geçerek onları az çok uzun müddet muzur ve tathire muhtaç hâle getirirler (Gazlenmiş kapalı yerler havasının ve zemin ve eşyasının temizlenmesi noktai nazarından bilinmeleri ve tanınmaları lâzımdır.)

Gazlerin hareketi zerreviyeleri de tetkika değer. Meselâ:

Sulp şekilde bulunan Arsen sislerinin zerrevi hareketleri Gaz cisimlerinin ki gibi geniş zikzaklar yapmadığı için kömür mesamatının kanalcıklarında cezbolunmaksızın geçerler; Bnrlara göre süzgeçlerde tadilât yapılmak lâzım gelmiştir.

Gazlerin atılışı :

Klor ve fosgen salma suretile atılabilir. Almanların ilk gaz atışı böyle oldu. Daha iyisi mermi, bomba ile ve gaz tayyarelerinden püs-kürme suretile atmaktır.

Fizyolojik tesirleri :

Beher gazın fizyolojik tesiri, sırasına girdiği gurubun başlığında yazılı olduğu gibi kimyevi ve Fisyolojik tasniflerinin kritiginde de bahs olundu; asıl bizi alâkadar edecek olan beher gurubun Fisyopatolojik tezahüratını ilerideki mûsamereelerde fırsat buldukça sizi sıkmaksızın kısım kısım arzedeceğim.

Gazlerin taarruza uğrayan İnsanlara tesirleri için havadaki mevcudiyet nisbetleri de çok enteresandır. Tablodan bir kaç misal:

Göz yaşartanlardan :

1 — Brom aseton'un bir metre mik'ap havada 30 mili gramı ve bir litre havada 0,00003 gramı gözü yaşartır. Bir litre havada 0,0015 gramına dayanmak imkânsızdır.

2 — Brom benzil siyanür'ün bir litre havada 0,0003 gramı gözleri yaşartır; bir metre mik'ap havada 0,3 mili gramına insan dayanamaz. 60 mili gramı teneffüsedilirse öldürür; demire bile tesir eder.

Kusturuculardan :

3 — Klark I Bir litre havada 0,01 mili gramı insanı kusturur. Bir metre mik'ap havada 1 - 1,25 mili gramına dayanılmaz. Şiddetli ağrılar yapar.

Klark II nin	1/10,000,000	nisbetinde	{	Kesafetleri burunu yakmaya başlar.
Adamzit'in	1/30,000,000	"		

Boğuculardan :

4 — (Klor'un bir metre mik'ap havada 7,5 gramı insanı bir dakikada 3 m'li gramı yarım saatte öldürür. Havada yüzde 0,001 gramı bile tehlikelidir.

Fosgen'in bir metre mik'ap havada 0,45 gramı adamı bir dakikada öldürür. Bir litrede 0,36 mili gramı adamı yarım saatte öldürür.

Difosgen'in bir metre mik'ap havada 0,5 gramı adamı bir dakikada öldürür.

Yakıcılardan :

5 — Dik Bir metre mik'ap havada 0,5 mili gramı ile Burunu yakar.

Muharebe gazlerinin hangi seriden, hangi cezirlerle halojen

Gözyaşı getirici gazleri teşkil eden küvüli arometik cezirle

ASETON	$\text{CH}_3 - \text{CO} - \text{CH}_3$	Dimetil Keton
METİL - ETİL - KETON (Asetonun bir Metil cezri yerine bir Etü Cezri girince)	$\text{CH}_3 - \text{CO} - \text{C}_2\text{H}_5$	Metil - Etil - K
ASETOFENON (Asetonun bir Metil cezri yerine bir Fenil Cezri girince)	$\text{CH}_3 - \text{CO} - \text{C}_6\text{H}_5$	Metil - Fenil
TOLÜOL	$\text{C}_6\text{H}_5 - \text{CH}_3$	Metil - Fenol
BENZİL (Tolüolun metil cezrin-den bir müvellidülma eksilnee)	$\text{C}_6\text{H}_5 - \text{CH}_2$	Benzil
KSİLOL (Asetonun esas keton nüvesi yerine bir fenil cezrigirince)	$\text{CH}_3 - \text{C}_6\text{H}_4 - \text{CH}_3$	Dimetil - Feno

Gözyaşı getirici gazleri teşkil eden eter cezirleri

ETİL CEZRİ	$\text{C}_2\text{H}_5 - \text{OH}$	
METİL CEZRİ	$\text{CH}_3 - \text{OH}$	
ASİTASETİK	$\text{CH}_3 - \text{COOH}$	
ASİTFORMİK	HCOOH	
ASİTASETİĞİN Metil Esteri (Eteri)	$\text{CH}_3 - \text{COO} - \text{C}_2\text{H}_5$	
ASİTFORMİĞİN Metil Esteri (Eteri)	$\text{HCOO} - \text{CH}_3$	

Kustmruçu gazları (arsenler) teşkil eden cezirler

ARSENİK	$\text{AS} \equiv$	3 Kıymeti İttih
FENİL CEZRİ	$\text{C}_6\text{H}_5 -$	1 Kıymeti İttih
İMİDO	$= \text{N} - \text{H}$	2 Kıymeti İttih veya amin

(METAN) Karbunlu müvellidülmai ile birleşip boğucu gazları teşkil

METAN	$\text{H} - \text{C} - \text{H}$ $\text{H} \quad \text{H}$	4 Kıymeti İttih müvellidülma ile
NİTRO CEZRİ	$- \text{NO}_2$	1 Kıymetli İttih
KARBONMONOOKSİT	$= \text{CO}$	2 Kıymetli İttih
ASİTFORMİK	HCOOH	Klorlu Asitfor $\text{Cl} - \text{COOH}$
METİLALKOL	$\text{CH}_3 - \text{OH}$	

Yakıcı gazleri teşkil eden gayrimesbu karbonlu müvellidülma

ETİLEN	$\text{CH}_2 : \text{CH}_2$	GAYRİMESBU Müvellidülma
ASETİLEN	$\text{CH} : \text{CH}$	
VİNİL CEZRİ	$- \text{CH} : \text{CH}_2$	1 Kıymeti İttih
GLİKOL	$\text{CH}_2 \text{OH} : \text{CH}_2 \text{OH}$	2 Kıymeti İttih alkol

Zehirleyici gazleri teşkil eden cisimler

ASİTSİYANİDRİK	HCN	
HUMZU KARBON	CO	

lerin birleşmesinden husule geldiğini gösterir TABLO III.

er	Bu arhmatik cezirlerin halhjenlerin ittihadında olanlar	
Keton	Kloraseton	$CL - CH_2 - CO - CH_3$
	Bromaseton	$BR - CH_2 - CO - CH_3$
Keton	Klorasetofenon	$C_6H_5 - CO - CH_2 CL$
	Brommetiletiketone	$BR - CH_2 - CO - CO - C_2H_5$
	Brombenzil	$C_6H_5 - CH_2 - BR$
	Bromsiyanbenzil	$C_6H_5 - C \begin{smallmatrix} \swarrow Br \\ \searrow CN \end{smallmatrix} H$
ol	Ksilenbromür	$CH_3 C_6H_4 - CH_2 BR$
Bu Eterlerle halojenlerin ittihadından olanlar		
	Bromlu asitasetik etil Eteri	$Br CH_2 - COO - C_2H_5$
	Iyodlu asitasetik etil Eteri	$I CH_2 - COO - C_2H_5$
Bu arsenlerle halojenlerin ve asitsiyanidrikin ittihadından olanlar		
hidriyeli Arsenik	(Klark I.) Difenilklorarsen	$CK - AS \begin{smallmatrix} \swarrow C_6H_5 \\ \searrow C_6H_5 \end{smallmatrix}$
hidriyeli fenil	(Klark II.) Difenilsiyanaarsen	$CN - AS \begin{smallmatrix} \swarrow C_6H_5 \\ \searrow C_6H_5 \end{smallmatrix}$
hidriyeli imido	(Adamzit) Difenilklorimidarsen	$CL - AS \begin{smallmatrix} \swarrow C_6H_4 \\ \searrow C_6H_4 \end{smallmatrix} > N - H$
eden cezirler	Metanın Nitro, Karbon monoksit, asitformik, Metil cezireleri ve halojenlerle ittihadından olanlar	
hidriyeli Karbonun 4 e meğbu şekli	KLOROPIKRİN (Triklor - Mononitro - Metan)	$CL \begin{smallmatrix} \uparrow \\ CL - C - NO_2 \\ \downarrow \\ CL \end{smallmatrix}$
hidriyeli	FOSGEN (Monooksi - Diklor - Metan)	$C \begin{smallmatrix} \swarrow CL \\ \downarrow O \\ \searrow CL \end{smallmatrix}$
ormik	DİFOSGEN (Klorlû asit formigin üç klorlû Metil esteridir)	$CL - COO - \begin{smallmatrix} \swarrow Cl \\ \searrow Cl \end{smallmatrix}$
cezirleri	Bu cezirlerin kükürt, arsenik ve halojenlerle ittihadından olan nzwî mürekkepler	
U KARBONLU	İPERİT (Diklor - Etıl - Sülfür)	$S \begin{smallmatrix} \swarrow CH_2 : CH_2 - CL \\ \searrow CH_2 : CH_2 - CL \end{smallmatrix}$
	LEVİZİT (Dikloroklorvinil arsen)	$AS \begin{smallmatrix} \swarrow CH : CHCL \\ \downarrow CL \\ \searrow CL \end{smallmatrix}$
hidriyeli =	DİK (Diklor etıl arsen)	$AS \begin{smallmatrix} \swarrow CL \\ \downarrow CL \\ \searrow C_2H_5 \end{smallmatrix}$
ittihadıyeli bir	Asitsiyanidriğin halojenlerle ittihadından olanlar	
	KLORSİYAN	$CL - CN$
	BROMSİYAN	$Br - CN$

140 - 160 mili gramı'nın Teneffüsü insanı öldürür. Tırnaklar da açtığı yaralar dört beş hafta sürer.

Iperit'in bir metre mik'ap havada 1,5 gramı insanı bir dakikada öldürür. Bir litresinde 0,000001 gram iperit bulunan su'da hayvan yaşayamaz.

Zehirleyicilerden :

6 — *Asitsiyanidrik*'in bir metre mik'ap havada 1 - 4 gramı insanı bir dakikada öldürür. 50 mili gramına tahammül edilmez.

Humzu karbon : Havada yüzde dört nisbetine süzücü maske ile bile tahammül edilmez.

Zehirleyici gazlar gurubuna sokulmaya çalışılan (tetra Etil dö Plomb ve di etil dö tellür) de cümlei asabiye için sitriknin'den Yüz defa şiddetli zehir olarak telâkki ediliyor ve bunların ne siyanoz, ne nefes güçlüğü göstermeksizin (deliryum tremens) buhranları ile ölümü mucip olduğu söyleniyor.

İzo siyanit dö kakodil'in de insanı bir koklamada öldüreceği zikrediliyor. Fakat, breketki bunlar süzgeçle tevkif olunuyor.

Kalıcı gazların : Elbis ve vücuda en hafif bulaşığı bile az çok bir müddet sonra birinci ve ikinci derece harklar yaptığı bittecrübe sabittir.

Sonuç :

Gazların bu nisbetleri ve bu nisbette bile öldürücü tesirleri bize gösteriyorki :

1 — Gazlenmiş bir havada maskesiz yaşamak imkânı yoktur. Veya süzgeçler ve sun'i hava tertibatı ile mücehhez gaz geçirmez sığınaklara barınmak mecburidir. Yakıcılar karşı gaz elbisesi taşımak zaruridir.

2 — Maskesizlerin veya maske takmaya, sığınağa kaçmaya vakit bulamıyanların alacakları muhtelif gaz isabetlerinin tevlit edeceği vahim arızaları ve hastalıkları ve onların tedavi tarzlarını ve vasıtalarını çok yakından tanımak ve takip etmek biz hekimlere meslekî ve vatani bir borçtur.

Dr. Hasan Kadri

Kızılay Haberleri

Kars Yer Deprenmesi

Yer deprenmesi felâketi son günlerde yurdumuzun güzel bir parçasını daha altüst etti. Karsa tabi Digor köyü merkez olmak üzere elli kilometre nısıf kutrendaki bir daire dahiline tesadüf eden kısmında bir çok hasare ve telefata sebebiyet verdi. Hükümetimiz bu felâket mahalline heyetler göndermiş, yersiz kalanlara çadır; aç kalanlara ekmek tevzîl ve sıhhi heyetlerle de hasta ve yaralıları tedavi suretile gereken yardımı yapmıştır. Cemiyetimiz bu felâketten muztarip olanların iâşe ve iskân ihtiyaçlarına yardım olmak üzere yirmi iki bin bir lira elli dört kuruş teberruda bulunmuş ve bu meblagı mahalline göndermiştir.

Irak Kızılay Cemiyetinin yer deprenmesinden zarar görenlere teberruu

Irak Kızılay Cemiyeti Kars yer deprenmesinden zarar görenlere verilmek üzere Ankaradaki elçilikleri vasıtasile Cemiyetimize 1000 liralık bir teberruda bulunmuşlar, Ve aynı zamanda da bu afetten dolayı taziyelerini bildirmişlerdir.

Genç hemşire Cemiyeti bu son afete karşı gösterdiği alâkadan ve teberrudan çok mahsuz ve mütehassis olduk. Bu satırlarla kendilerine karşı en samimi teşekkürlerimizi alenen sunarız.

Teberrü

Kars ve havalisinde yer deprenmesinden zarar görenlere yardım edilmek üzere Erzurum Saylavı Bayan Nakiye 25 ve adını bildirmek istemeyen bir zat 20, Ziraat Vekâleti Teftiş Heyeti memurlarından Bay Muharrem Kaya 2, İstanbul'da Fatih Etfaiye caddesinde 66 numaralı hanede Bay Sabri 1,6 mütaahhit ve mühendis Bay Abdurrahman Naciden 1000 ki ceman 1048 lira 6 kuruş Cemiyetimize teberrüde bulunmuşlardır. Zarar görmüş yurddaşlarımızın elemelerini dindirmeğe matuf bu hareketi minnet ve şükranla karşılar ve isimleri yukarıda geçen sayın zevata en büyük teşekkürlerimizi sunarız.

İstanbulda Rus Sovyet artistlerinin Cemiyetimiz menfaatine verdikleri konser

Ankara ve İzmirde verdikleri konserlerle halkımızın büyük takdır-

lerini kazanan Moskova büyük devlet tiyatrosunun sevimli ve çok değerli Sovyet artistleri; İstanbulda Kızılay kazancına çok güzel bir konser vermişlerdir. Sanatkârların yüksek kabiliyetlerini gösteren bu konser de Ankara ve İzmirde olduğu gibi İstanbulda da halkımızın candan alkış ve takdirlerini kazandı.

Sovyet sanatkârlarının bu konseri Kızılaya (4000) lira kazandırmıştır. Türk "Kızılay"ına bu kadar değerli bir yardımda bulunan büyük dost devlet Sovyet Rusyanın değerli artistlerine teşekkür eder ve Kızılaya karşı büyük bir hayrihavahlık gösteren Sovyet Rusya hükûmetinin Ankara Büyük Elçisi Bay Karahanada yüce saygılarımızı sunarız.

Bursaya tabi Yenişehir Kazası merkez halkının güzel bir teşebbüsü

Yenişehir Kızılay Bayanlar yardım kolu köylerde Cemiyetimize ait şubeler açmak üzere çalışmaya başlamıştır. Pek yakında eyi verimler alınacak olan bu teşebbüsü başa çıkarmaya çalışan heyete muvaffakiyetler dileriz. Resim kısmımızda buna ait iki fotoğrafı şükranla koyduk.

Çok yerinde bir hayır işleyicilik

Bursaya tabi gemlikte uhrili Bay Şükrü mutasarrıf olduğu bir evi; - Cemiyetimizin mahallî şubesi olarak kullanılmak üzere - bilâ müddet ve bilâ icar terk eylemiştir. Bu alicenap yuddaşımıza şükranlarımızı sunarız bu işe ait iki resim, şükranla resim kısmımıza konmuştur.

Takdir.

Devrek şubemiz; Rozet hasılatını eski senelere nisbetle bir kaç misli yükseltmeğe muvaffak olmakla sayının semeresini elde etmiştir. Bu gayretli şubemizin çalışan heyetinin resimlerini şükranla resim kısmımıza koyduk.

Marmara adalarile Erdek ve havalisi yer deprenmesinde zarar görenlere yardım

Marmara adalarile Erdek ve havalisindeki geçen yer deprenmelerinden zarar gören yurddaşlarımıza yardım olmak üzere Mudanya şubemizin topladığı 40 lira 52 kuruşu mezkûr felâketzedelere verilmek üzere Merkezi Umumimize göndermişlerdir. Sevgili Mudanyalıların içden gelen bu yardımlarını şükran ile takdirle anmağı bir vazife telakki eyleriz.

Ditroit Merkezimizin 1934 yılı hesap hülâsası sureti

Varıdat			Masarifat		
Dolar	Sent		Dolar	Sent	
4283	90	1933 senesinden devir	99	56	İbrahim Mehmed Ef. ce-
262	00	Âza aylıklarından			naze masrafı
33	47	Banka faizi	12	84	Cümhuriyet bayramında
27	00	Vatandaşlara yardım pa-	49	31	Bir senelik zaruri mas.
		rasından geri gelen	161	71	Masraf yekûnu
4	25	Duhuliye			
4610	62	Yekûnu Umumi			
161	71	Masraf yekûnu			
4448	91	Vezne yekûnu			
		Muvazene			
		Dolar Sent			
		4448 91			Vezne mevcudu yekûnu
		1333 38			Eski bankada bağlı kalan
		3115 53			İstimali serbest nakdi mevcud yekûnu

Maraşta Hilâliahmer Balosu

Maraşta ilk defa olarak bir balo verilmiş ve buda Cemiyetimiz menfaatine olarak tertip edilmiştir. Elde edilen varıdat 300 liradır. Baloda muallim Bayan Adile Neclanın yazıp okuduğu uzun manzume hazırûn üstünde büyük bir tesir hasıl etmiş ve Hilâliahmercilik mefkuresini buralarda tanıtmıştır. Baloyu tertip eden heyet ile Baloyu vücudları ile şereflendirenleri tebci ederiz.

Sunî Âza

Konyanın erkek muallim tatbikat mektebi talebesinden Bey pekin mahalleli Mustafa oğlu onbir yaşında Tahire merkezi Umumimiz tarafından; ve Trabzonda Akça Abada bağlı mayer köyünden babul oğlu Ali Osmana da Trabzon merkezimiz tarafından birer sunî ayak yaptırılmak suretile bu iki malûlun maddî ve manevî iztiraplarının tehvinine çalışılmıştır. Bunların resimleri kısmı mahsusumuzdadır.

İranın Mazendıran Vilâyetinde Sarı şehir yer deprenmesi

Komşumuz İranın Mazendıran eyaletine bağlı Sarı şehirde yer deprenmesi olmuş ve bir hayli telefâtı ve hasarı mucip olmuştur. Kardeş İran milletinin uğradığı bu felâket dolayısıyla Kızılarslan ve güneş

Cemiyetine en sanımlı başın sağ olsunlarımızı sunarak kendilerinin elemlerine iştirak eyleriz.

Cemiyetimiz bu afetten muztarip olanlara sarfedilmek üzere 605 lira teberrüde bulunmuştur.

Göçmenlere Yardım.

Trakya mintakasında yerleşmek üzere gelen göçmenlerin ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere Cemiyetimiz Trakya Umum müfettişliği adına on bin lira teberrü etmiştir.

Merkez ve şubelerimizin yardımları.

Merkezi Umumimiz 1935 senesi Martının on beşinden 15 Mayıs tarihine kadar 932 lira, ve vilayet merkez şubelerimiz de 1539 lira 58 kuruş ki ceman 2421 lira elli sekiz kuruş nakti yardımlarda bulunmuştur.

İstanbul Topkapı fıkara perver Cemiyetine teberrü ettiğimiz eşyanın kıymeti

İstanbul Topkapı fıkara perver Cemiyetine; Cemiyetimiz tarafından yüz yetmişbeş lira 46 kuruş kıymetinde eşya teberrü olunmuştur.

Silifke suyunun vücuda getirdiği seylabdan muztarip olanlara yardım.

Silifkede gök su çayı taşmış ve bir çok zararlar vücade getirmiştir. Bu afetden muztarip olanlara Cemiyetimiz tarafından bin lira yetmiş yedi kuruş verilmiştir.

Sivrihisar gün yüzü muhtaçlarına yardım.

Sivrihisar gün yüzü köyü muhtaçlarına, 82 lira 74 kuruş kıymetinde eşya verilmiştir.

Cemiyetimizin İzmir merkezine bağlı dispanserlerinde tedavi edilen hastalar

Aylar	İki Çeşmelik	Kahraman	Karşıyaka	Yekûn
Mart	476	107	308	891
Nisan	668	142	347	1157
Yekûn	1144	249	655	2048

Son iki ay zarfında bu üç dispanserimize iki bin kırk sekiz hasta müracaat ederek tedavi edilmiştir.

**Marmara Adaları, Erdek ve havalisi yer sarsıntısından
muztarip olanlar için Gençlik Kızılay Dernek
ve kollarından gönderilen paralar**

İ Z A H A T						Yekûn Kuruş
Geçen sayımızda yazdığımızın Yekûnu						126800
Tarsus Misakı Millî Mektebi	Gençlik	Derneğinden				600
"	Ocak Merkez	Dernek kolundan				1771
Mersin	Gençlik	Derneği şubesinden				4372
Keskin	"	"	"			168
Tarsus	"	"	Dumlu pınar mektebinden			862
Konya Ulu Irmak mektebi	D.	kolundan				160
Salihli	Gençlik	Derneğinden				625
Tefenni	"	"	kolundan			144
Ankara Cümhuriyet Mektebi	Gençlik	Derneği kolundan				1117
Kayseri Kız Orta Mektep	"	"	"			120
Türk Maarif Cemiyeti Muallim	ve 7 inci sınıf	talebelerinden				1155
"	"	"	ve 6 cı	"	"	2040
"	"	"	ve 5 ci	"	"	1930
"	"	"	ve 3 cü	"	"	2400
"	"	"	ve 3 cü	"	"	1280
"	"	"	ve 2 ci	"	"	700
"	"	"	ve 1 ci	"	"	1300
"	"	"	birinci sınıf muallimi	Bayan Esmâ'dan		657
Erzurum Erkek Muallim Mektebi	Gençlik	Derneğinden				1352
Lâdik Merkez	"	"	"			350
Türk Maarif Cemiyeti	5 inci sınıf	talebeleri tarafından				500
Samsun İsmet Paşa Mektebi	Gençlik	Derneğinden				500
Mürefte Çınarlı köyü	"	"	"			2565
Alpullu İlk	"	"	"			1041
Sivas Erkek Muallim	"	"	"			1035
Alaçatı ilk	"	"	"			191
Yekûn						155732

İ Z A H A T

Yekûn
Kuruş

	Nakli yekûn	Yekûn Kuruş
Kırkağaç Gençlik Derneğinden		950
Akhisar misakı milli mektebi gençlik Derneğinden		1250
" Gazi mektebi	" "	1103
Milas	" "	3431
Uşak Müjde mektebi	" "	601
Kazan Gazi	" "	1135
Maraş Orta	" "	2026
Ankara 1 numaralı Dernek Şubesiinden		4990
Çeşme Namık Kemal mektebi Dernek kolundan		75
İstanbul Eyüp 32 inci mektep	" "	125
Söke Jale mektebi	" "	250
Tirebolu Gençlik Derneğinden		200
Bafra Kızılırmak mektebi Gençlik Derneğinden		851
Eyüp 37 inci mektep	" "	1281
Kangal	" "	500
İstanbul Beylerbeyi 27 inci mektep	" "	1726
" Eyüp 47 inci	" "	700
Karacasu ilkmektebi	" "	600
Eyüp Ramî 33 üncü ilkmektep	" "	710
İstanbul 44 üncü	" "	2502
Giresun keşap	" "	211
Manisa	" "	830
Çivril Otuz ağustos mektebi	" "	772
Kilis Kemaliye mektebi	" "	604
Beyşehir	" "	1899
Ödemiş Ortamektep	" "	711
	Yekûn	185765

Arkası gelecek sayıda

TÜRKİYE
HİLÂLİAHMER MECMUASI
ANKARA

Partie Française

Articles et nouvelles parus dans ce numéro de notre Revue

- 1 — Compte rendue in-extenso du congrès annuel du croissant Rouge Turc.
- 2 — Une aperçue sur les gazs du combats au point de vue chimique et physiologique.
- 3 — Les nouvelles du Croissant Rouge Turc.
- 4 — Partie Française.

Congrès Annuel de la Société du Croissant-Rouge Turc

Le Congrès Annuel Ordinaire de la Société du Croissant - Rouge Turc s'est réuni au 28 Avril 1935, aux salles de notre Siège Central, auquel un certain de Délégués venus de chaque coté du Pays a participé. On yest délibéré plusieurs questions vitales intéressant les activités de la Société, et une grande partie des Délégués a pris parole lors des débats.

A la fin des longues discussions, on a voté le buget de l'exercice de 1935 - 1936, dont nous sommes heureux d'insérer un résumé à la rubrique française de notre Bulletin.

Le Budget de 1935-1936 vote par l'assemblee, du Croissant Rouge turc

Actif	recette	Ltqus
I Soucriptions		80.000
II Cotisation		25.000
III Produit des timbres de charitée		100.000
IV " " " soirées		30.000
V " " " de la semaine du C. R.		15.000
" " " du journal C. R.		5.000
Revenus Comptes excercice expiré		10.000
Alocation des Budgets priveés des provines		1.000
Produit dimes aumonières et P. mouton immol...		100.000
Loyers des immeublese.		13.5090
Intérêts		90.000
Produit des cartes à jeuor		170.000
" " " " Eaux minéraux		10.000
Concession à accorder par le gouverne.....		1
Revenus divers		15.000
Produit des Ventes		50.000
Cotisation de la jeunesse du C. R.		
		714.502
Passif	dépense	Ltqus
Siège Central		
Appointements et Allocations		3.600
Séction du Siège Central		51.060
Corps d'Inspection		14.100
Employée		9.360
Dèpôt Central d'Eskichehir.		

HİLALİAHMER MECMUASI

Passif	dépense	Liras
Depot Central d'Eskişehir		
Fonctionnaires		13.500
Employés et ouvriers		9.660
II me Partie. depense administrative		
Siège Central.		
Divers		4.500
Eclairages et chauffages		3.000
Depôt d'Eskişehir		
Divers		1.600
Eclairages et chauffages		800
Moyens de Communication		1.500
Frais de Corp d'Inspections		8.500
" d'Administration des comités du C. R.		70.000
" des exercices précédente		2.200
III ème Partie		
Frais généraux		
Assurance des effets matériels		6.000
" Immeubles		5.000
Fonctionnaires		4.500
Fournitures de bureau et imprimé		2.500
Frais de route		1.000
Postes et Telegraphes		1.500
Frais de transport et Emballages		25.000
Habillements		1.700
Amortissement de fonds invendo		2.000
Frais de fabrication de Rosettes		2.000
" d'Impression des timbre et de quittance		2.000
" d'Imprévues		10.000
" des tribunaux et Honor. d'Avoc		2.000
IV ème Partis		
Apontementse et frais de l'Eco. Garde. Malade		49.880
Revue du C. R. frais et Honor. traduc.		5.000
Propagande		5.000
Participation a' l'Union Int. des C. R.		3.000
Frais du congrés Int " " " " "		3.000
Achats et Fabrications des effets "		100.000
Construction; Installations et Réparation		25.000
Frais du journal de C. R.		3.500
" des Concessions à accordee par le G.		1
" du Croissant Rouge de la jeunesse		1
" d'entretieus du parc		2.000
V ème Partie		
Secoure et Assistances.		130.000
De Comités de l'exercice expiré		2.500
Total		586.862

Nouvelles de la Société du Croissant-Rouge Turc;

Séisme au Vilayet de Kars

Une nouvelle catastrophe vient de mettre en deuil notre nation. Des secousses continuelles d'un rigoureux tremblement de terre ont mis de fond en comble une partie de notre beau Vilayet de Kars au nord-est de notre pays en faisant la ravage sur une superficie de 50 kilomètres carrés; en tont et mortellement blessant quelques centaines des habitants et des milliers du gros bétail, détruisant également des centaines d'habitations. Grâce à l'assistance bienveillante de notre Gouvernement et du Ministère de la Santé et de l'Assistance Sociale, les sinistrés se font loger dans des abris provisoires, les blessés se font soigner par les docteurs et infirmières. Notre Société a contribué aux secours des malheureux sinistrés en leur envoyant la somme de (22.000) livres turques, pour leurs nouritures et logements.

Remereiments Cordiaux

Notre Périodique se fait un devoir le plus agréable d'être interprète de la Société du Croissant-Rouge Turc auprès de l'Honorable Société Soeur du Croissant-Rouge Irakien, pour le remercier vivement du don généreux de (1,000) livres Turques qui a eu la grande bonté, par les soins bien obligeants de la Légation Royale du Gouvernement d'Irak, de verser aux caisses de la Société, au profit des sinistrés du terrible tremblement du terre de Kars.

Entre autres notre Société a reçu, également pour les sinistrés, de la même catastrophe, la somme de (1.000) livres turques de Monsieur Abdurrahman Nadji, un des bienconnus entrepreneurs et ingénieurs turcs.

Egalement nous aimons citer ici, parmi les noms des généreux donateurs, Madam Nakiyé, Député d'Erzeroum, ainsi que un Monsieur qui a insisté de rester anonyme.

La Société du Croissant-Rouge Turc fût très touchée en recevant un télégramme de la Societe Soeur Lion et Soleil Rouge Iranien, signé par Son Excellence Monsieur Froughi Han, exprimant ses condoléances, à la triste occasion du tremblement de terre, avec des termes les plus cordiaux.

Il nous est surtout particulièrement heureux de remercier vivement au Secrétariat Général de la Ligue des Société de la Croix-Rouge pour le télégramme de condoléance sincère, qu'il a bien voulu adresser à notre Société dès les premiers jours de la catastrophe, afin d'Être informé de l'étendu du malheur.

Aides et Secours accomplis par notre Société dans la période allant du 15 fevrier jus qu'au 15 Mai 1935

Livres Turques

306,00	Contribution annuelle aux frais de la Ligue
22.000,54	Aux sinistrés du tremblement de terre de Kars.
932,00	Aides diverses
1.539,58	Assistances accomplies par nos Comités
1.000,77	Aux sinistrés de l'inondation de Silifké
175,46	Au Société des Pauvres de T. K. Istanbul
82,73	Aux besogneux de Sivrihissar
705,00	Aux sinistrés du tremblement de terre de l'Iran (contre valeur de 100 livres Sterlings)
10.000,00	Aux émigrés pauvres, réfugiés à la Thrace orientale
36.892,09	Totale

Activité des dispensaires de notre siège local de Smyrne

Les dispensaires de Karşı-yaka, iki tchechmelik et de kahramanlar de la ville de Smyrne fondés par le croissant rouge turc ont soigné 2048 malade durant la période allant du mars à d'avril de 1935.

Une Oeuvre humanitaire

Notre Périodique, au moment où il se trouvait sous presse, vient d'apprendre avec une réelle satisfaction, le meilleur résultat de la généreuse assistance des célèbres artistes du Théâtre d'Etat de Moscou, qui viennent de contribuer à nos oeuvres humanitaires en donnant à Istanbul, lors de leur visite faite récemment en Turquie, un grand concert artistique et gratuite, au profit de notre Société, en vue de subvenir aux besoins des tuberculeux pauvres et des enfants sous-alimentés de cette ville.

D'après les informations qu'on vient de nous fournir à ce sujet, la recette nette réalisée de ce chef serait élevée à une somme de (4.000) livres Turques.

Il nous est, donc, particulièrement heureux, de nous nous empresser pour présenter les vifs et chaleureux remerciements de la Société ainsi que les nôtres, aux aimables artistes moscovites et également à l'honorable Ambassade de la République Soviétique, Sociale de Russie à Ankara, laquelle a eu la bienveillante obligeance de prêter son précieux concours pour la pleine réussite de cette oeuvre humanitaire.

Beşiktaş Kızılay Kolunun 1935 toplantısında

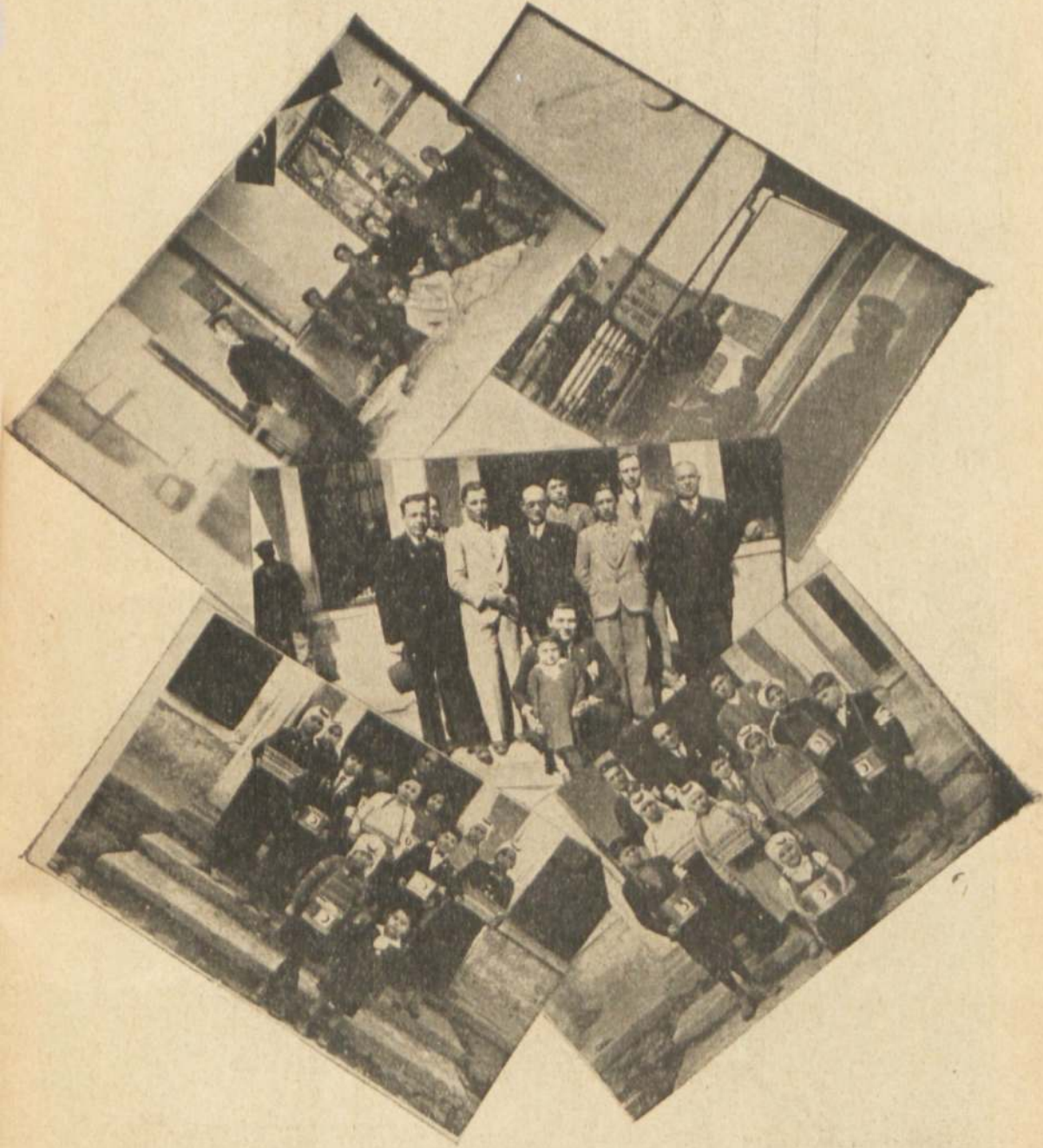
Beşiktaş Kızılay Kolu sayın idare heyeti

Ordu Kızılay Merkezî sayın idare heyeti

Maraş Kızılay Merkezinin verdiği balodan bir kaç görünüş:
Ortada büyük bir alkış toplayan "Kızılay kızı,,

Devrek Kızılay kolu Önemli bir durumdadır. Bu resimler Kızılay kolunun değerli idare heyetini ve Kızılay günlerinde rozet dağıtan küçük Kızılaylı'ları gösteriyor.

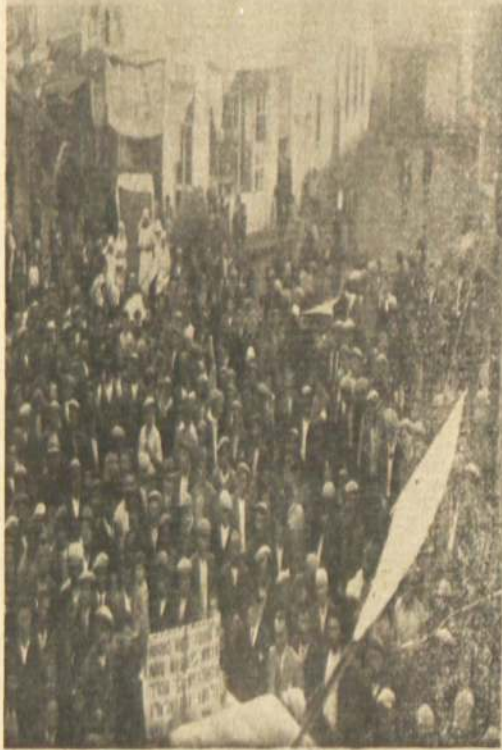
Yukarda Bursa Yenişehir Kızılay Kolunuu kadınlar yardım Kolunun sayın üyeleri. Aşağıda Maçka Kızılay Kolu sayın idare hey'eti

**Yukarda sağda Beşiktaş Kızılay kolu Muhasibi B. Dr. Halil yanında
İdare heyetinden B. İhsan Özkaya. Aşağıda sağda Bergama Kınık
nahiyesi mektebi Gençlik Kızılay kurum üyeleri ile Gemlikde
Bay Şükrünün Kızılaya bağışladığı ev.**

1934 Hilal-i Akmer Vakfı
Hafızları

Ödemişde Kızılay Bayramı : yukarda solda Kızılay kolu sayın idare heyeti ve üyeleri, yanında Kızılayın bir sembolü. Aşağıda solda Ödemişin sayın halkı Kızılay nümayişinde, yanındaki de' rozet dağıtan küçük Kızılaylılar.

Yukarda Ödemiş Kızılay Kolunun aşağıda da Gemlik Kızılay kolunun sayın idare heyetleri. (*) İşaretlisi Gemlik Kızılay koluna güzel bir kurağ bağışlıyan B. Şükrüdür.

Yukarda solda: Bursa, Yenişehir Kızılay toplantısı ve Çinede Kızılay için rozet dağıtan yavrular
 aşağıda Saray kazası Pehlivan köyü ve Şavşat kazası] merkez, mektebi Gençlik Kızılay üyeleri
 değerli okutanları ile bir arada

Yukarda; solda Beyşehir Gazı Paşa ilk okulu Gençlik -Kızılay kolu idare heyeti sayın mümessilleri ile, yanında Uzun köprü [Sakarya ilk okulu Gençlik Kızılay kolu idare heyeti.. Aşağıda Ceyhan Sakarya ilk olu, Gençlik Kızılay kolunun mini mini üyeleri ve değerli okutanları

Yukarda Arhavi nahiyesi ilk okulu, aşağıda İstanbul terzilik ve kürkçülük Okulu Gençlik kolları (X) işaretlisi kürkçülük mektebi Müdür muavini sayın Bay Ragıptır.

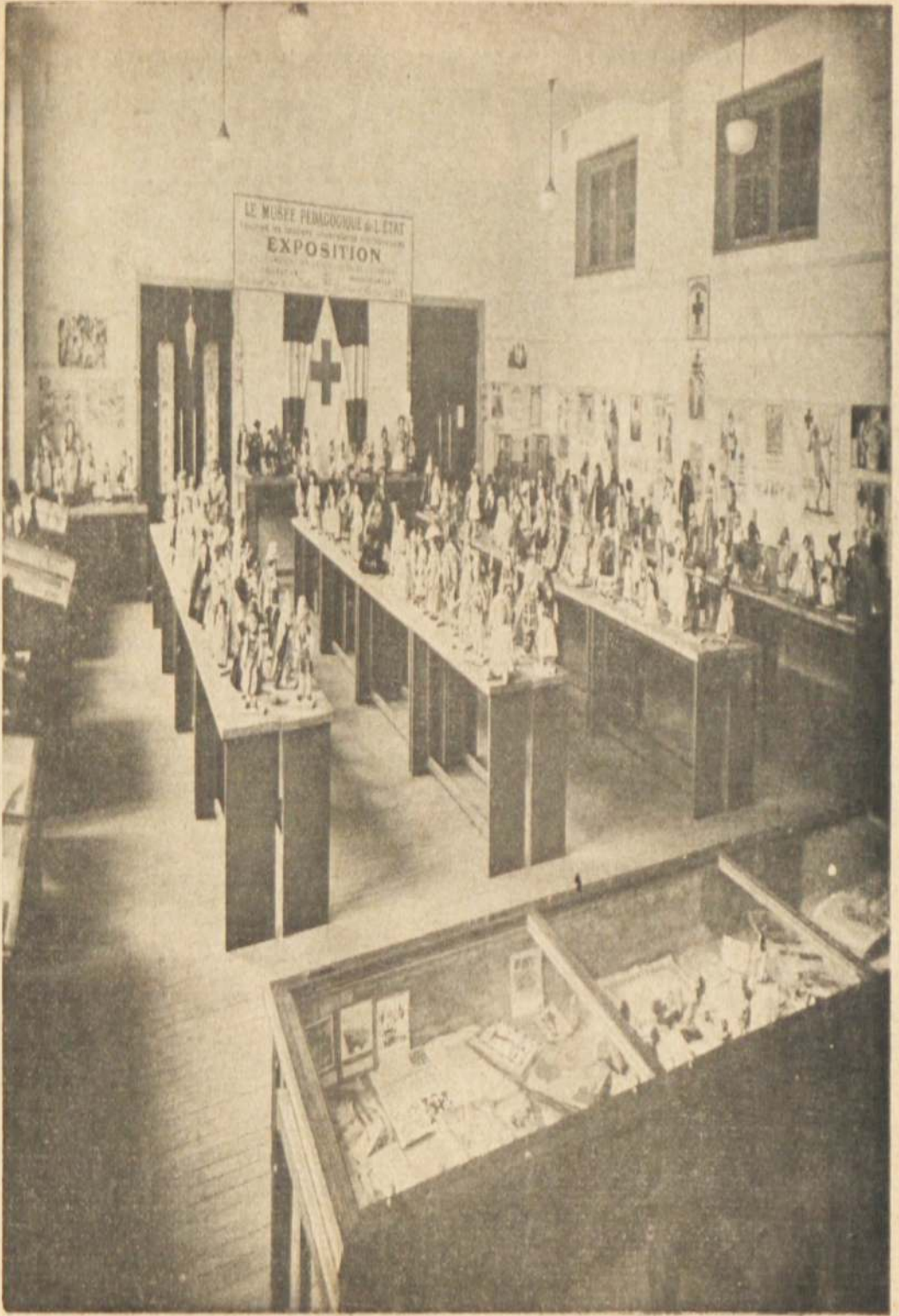
Yukarda Gençlik Kızılayı'nın önemli bir kurulu olan Uşak Or'amek-
 tep kolu idare heyeti sayın müdürleriyle, aşağıda Uzun Köprü Sakarya
 okulu Gençlik Kızılay üyeleri bir arada

Yukarda Mürefte Çınarlı köyünün ve aşağıda Soma Akçahavlı köyü
okulaları Gençlik Kızılây kolları üyeleri den birer grup sayın
mümessillerle beraber.

Parisde açılan arsiulusal Kızılay ve Kızılhaç Bebek sergisinde Türk bebeği kazanmış ve çok beğenilmiştir. Bizim bebek ortada, önünde Türk bayrağı vardır.

Bebek sergisine genel bir bakış

Hilâliahmer Afyon karahisar Maden Suyu

Membaından doğrudan doğruya asrî makinelerle ve bir mütehassıs tabibin nezareti daimesi altında istihsal ve şişelere imla edilmektedir. İştirak ettiği bil'umum sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Terkibi itibariyle: mide, karaciğer, böbrek ve em'a hastalıklarında te'sirâtı şifaiyesi vardır. Sofrasında daima Karahisar

Maden Suyu bu lunduranlar bu gibi hastalıklara tutulmaktan vareste kahlrlar.

Afyonkarahisar Maden suyu

Maden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır.

Hasılâtı Hilâliahmer Cemiyetine aittir.

**Bilumum
eczahane ve
bakkaliye ma-
ğazalarında
satılır.**

VATANDAŞ

“Havacık,” ve “Spor,” Mecmuasını oku. Hem tenevvür edersin hem de yurdunun müdafaasına hâdim faideli bir kuruluşa yardım etmiş olursun.